

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

ฉันทย์ สุภาแสน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2563

**A parents' Participation in Instructional Activities for Pre-School
Children Growth of Private Kindergarten Schools in
Chiang Mai Province**

Thun Supasen

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Education Management
College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University**

2020

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียน
อนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

เสนอโดย นายธันย์ สุภาแสน

สาขาวิชา การจัดการการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.พิณสุดา สิริธรงค์ศรี

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

ลงชื่อ ประชานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว)

ลงชื่อ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิณสุดา สิริธรงค์ศรี)

ลงชื่อ กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สรวิชัย สุวรรณ)

ลงชื่อ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตาภา)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม่น โกศล)

วันที่ 5 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2564

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	ฉันทย์ สุภาแสน
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. พิณสุดา สิริขันธ์ศรี
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ และ (3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 390 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) ทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

- 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับที่สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านอาสาสมัคร และด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง
- 2) ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจ ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน
- 3) ข้อเสนอแนะ ของผู้ปกครองพบว่า โรงเรียนควรมีการสื่อสารกันมากขึ้นที่มีลักษณะเฉพาะ เพื่อความรวดเร็ว สะดวก ควรมีการจัดประชุม ฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนา

ความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน โรงเรียนควรถ้าหากิจกรรมอบรมครู บุคลากรในโรงเรียนให้รับทราบ
และมีความเข้าใจในนโยบายของโรงเรียน

Thesis Title	A parents' Participation in Instructional Activities for Pre-School Children Growth of Private Kindergarten Schools in Chiang Mai Province
Author	Thun Supasen
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Pinsuda Siridharangsri
Department	Education management
Academic Year	2020

Abstract

The study titled 'A Parents' Participation in Instructional Activities for Pre-School Children of Private Kindergarten Schools in Chiang Mai Province' has three aims: (1) To investigate the participation of the parents of the kindergarten children, (2) To compare the participation of the parents with different demographic characteristics, and (3) To study the suggestions of those parents in the provision of instructional activities for kindergarten children. The samples were the parents of the kindergarten children and the number of which were 390 persons in total. The questionnaire was used as a tool for data collection. The statistical analysis performed included: mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), one-way ANOVA was used for hypothesis testing.

The results of the study were the followings:

1. The participation of the parent of the kindergarten children, in general, was found to be at the high level. The top three factors were home schooling, volunteering, and parenting.

2. The parents with different genders, age groups, educational levels, occupations, and economic status were not significantly different in their participation in the instructional activities of their children.

3. In terms of suggestions, it was found that, for more efficiency, there should be more specific channels and systems to facilitate the communication between the schools and the parents. Meetings and trainings should also be provided to promote mutual understanding between the schools and the parents. Besides, schools should provide training activities for

teachers as well as other school personnel to better understand the school policy and implementation

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พิณสุดา สิริธรังศรี อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไข ข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย และคณะกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะ ดร. สรรเสริญ สุวรรณ ที่ตรวจแก้ไขเป็นพิเศษ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ไว้เป็นอย่างสูงและขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ อย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ตรวจเครื่องมือ และผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้กรุณาตอบ แบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ขอขอบคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาท วิทยาการ วางรากฐานแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ที่ได้กรุณาให้ ความสะดวก ความร่วมมือ ข้อเสนอแนะและอื่น ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ธันย์ สุภาแสน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	5
1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
1.6 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.7 นิยามศัพท์สำคัญ.....	7
1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา.....	11
2.2 หลักการและแนวคิดของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม พัฒนาการเด็กปฐมวัย.....	16
2.3 การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย.....	31
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3. วิธีการวิจัย.....	53
3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	53
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
3.4 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
3.7 การนำเสนอข้อมูล.....	58
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการ เด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่.....	61
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐานการวิจัย.....	70
ตอนที่ 4 ผลการสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม พัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่.....	80
5. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	84
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	84
5.2 อภิปรายผล.....	88
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	101
ก แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย.....	102
ข แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในงานวิจัย.....	109
ค รายชื่อผู้ตรวจสอบเครื่องมือ.....	114
ประวัติผู้วิจัย.....	116

สารบัญตาราง

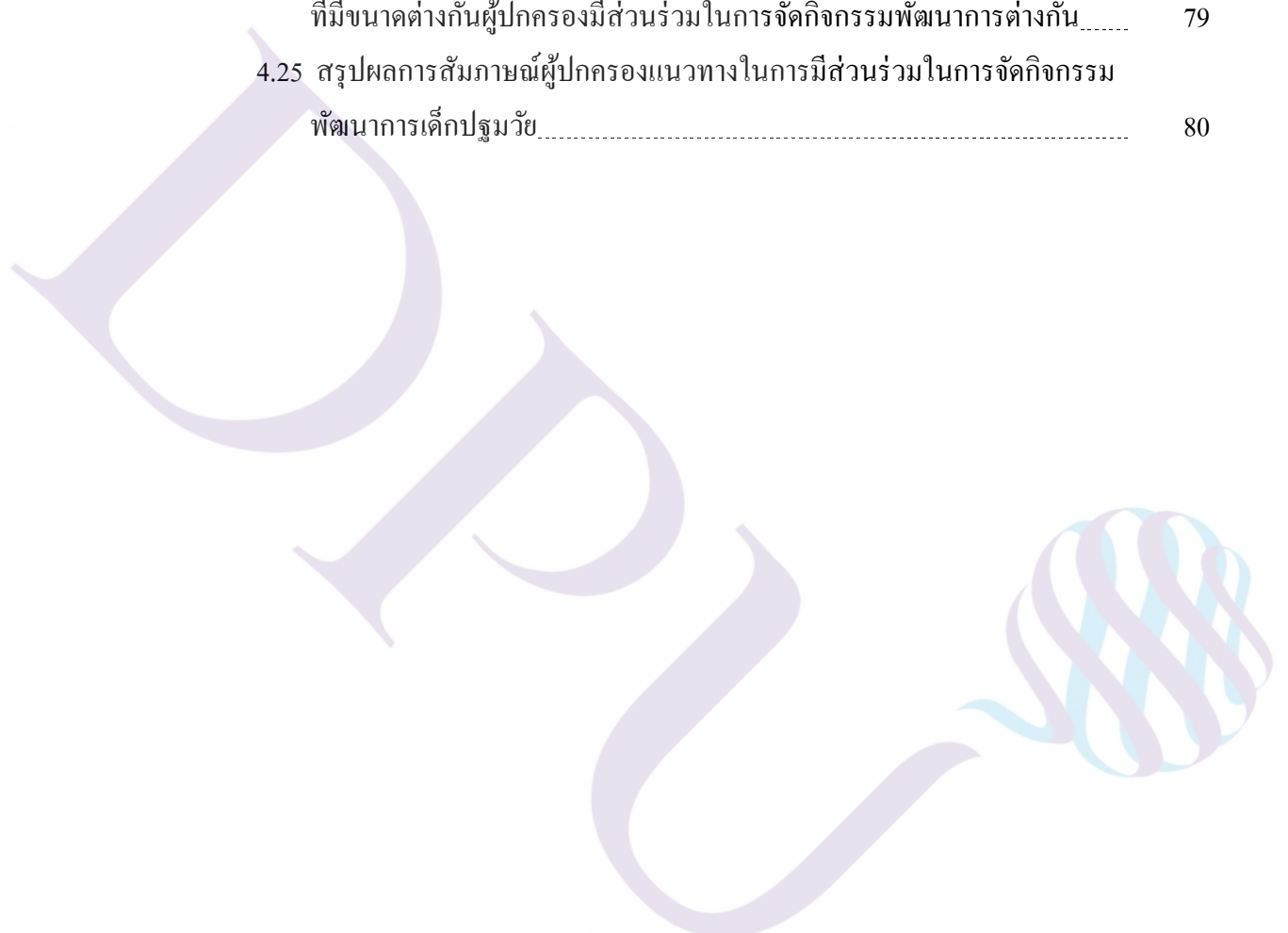
ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชนใน จังหวัดเชียงใหม่จำแนกตามบริบทที่ตั้งและขนาดโรงเรียน.....	55
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	59
4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	60
4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....	60
4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ.....	61
4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ ต่อเดือน.....	61
4.6 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียน อนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ภาพรวม.....	62
4.7 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียน อนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง.....	63
4.8 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียน อนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการติดต่อสื่อสาร.....	64
4.9 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียน อนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านอาสาสมัคร.....	65
4.10 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียน อนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน.....	66
4.11 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียน อนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการตัดสินใจ.....	67
4.12 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียน อนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการร่วมมือกับชุมชน.....	68
4.13 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเด็กปฐมวัยพัฒนา การต่างกัน.....	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการ รายด้านต่างกัน.....	71
4.15 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการ ต่างกัน.....	72
4.16 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาการรายด้านต่างกัน.....	72
4.17 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม พัฒนาการต่างกัน.....	73
4.18 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม พัฒนาการรายด้านต่างกัน.....	74
4.19 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม พัฒนาการต่างกัน.....	75
4.20 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม พัฒนาการรายด้านต่างกัน.....	75
4.21 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม พัฒนาการต่างกัน.....	76
4.22 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม พัฒนาการรายด้านต่างกัน.....	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.23 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีขนาด ต่างกันผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน.....	78
4.24 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีขนาดต่างกันผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน.....	79
4.25 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองแนวทางในการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม พัฒนาการเด็กปฐมวัย.....	80

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและเป็นความหวังอันสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติ ความก้าวหน้าเจริญรุ่งเรืองของประเทศขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากร ดังนั้นการพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพและศักยภาพนั้นควรเริ่มตั้งแต่เยาว์วัย โดยเฉพาะในวัยของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นระยะที่สำคัญที่สุดเป็นวัยของการวางรากฐานแห่งชีวิต เด็กในวัยนี้สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ประสบการณ์ต่าง ๆ ในช่วงวัยนี้เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญต่อชีวิตของเด็กในอนาคต เป็นช่วงวัยที่จะสั่งสมทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และสามารถพัฒนาต่อเนื่องขึ้นไปได้อีก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.6) ดังนั้นการจัดประสบการณ์และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นรวมทั้งการมีค่านิยม เจตคติที่เหมาะสม จึงเป็นสิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กพึงตระหนักและเรียนรู้ว่า เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วย ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 5) ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในการพัฒนาเด็กมิได้เป็นเรื่องคนใดคนหนึ่งหรือเป็นหน้าที่ของผู้ปกครองหรือสถานศึกษา หากกระบวนไว้ในหลักการของการพัฒนาเด็กในข้อ 5 ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 5) ที่ว่า.....ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีการแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กล่าวว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 8 (2) และ (6) ที่ว่า “การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้ (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ (6) ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน”

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้พัฒนาการของเด็กได้รับการส่งเสริมด้านศักยภาพของเด็กนั้นผู้ที่มีส่วนร่วมอันได้แก่ ผู้ปกครอง ครู นักวิชาการ เป็นต้น จะต้องคำนึงถึงหลักการจัดประสบการณ์ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางในการมุ่งส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา ดังที่สมาคมการปฐมวัยศึกษาแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Association for the Education Of young Children NAEYC , 1986 : 2 อ้างจาก สุโขทัย ธรรมมาธิราช , 2550, น.130) กล่าวว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยหรือการจัดกิจกรรมเพื่อร่วมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยควรจัดให้เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก กล่าวคือ ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับอายุของเด็กและต้องมีความเหมาะสมกับเด็กแต่ละคน ขณะเดียวกันต้องสามารถตอบสนองความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของเด็กแต่ละคนได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กทั้งในส่วนของบ้าน โรงเรียนและชุมชน จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ดังที่ NAEYC 1986, p. 2 และ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 , น. 39 – 40) ได้เสนอแนวทางการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ว่า ควรเน้นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งด้านอารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ในลักษณะของบูรณาการพัฒนาการ มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนให้ตรงกับความสามารถและความสามารถของเด็กอยู่เสมอ เน้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ เด็กกับเพื่อนและเด็กกับอุปกรณ์ของเล่น กิจกรรมการเรียนรู้และอุปกรณ์ควรมีลักษณะเป็นรูปธรรมเป็นของจริงสอดคล้องกับสภาพชีวิตประจำวันของเด็กมีความหลากหลายและความยากง่ายในลักษณะการเล่นอย่างสมดุล ในขณะที่เล่นควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกตัดสินใจด้วยตนเองโดยมีครูควรช่วยหรือกระตุ้นให้เด็ก กิจกรรมที่เด็กได้ทำในแต่ละวันควรมีทั้งกิจกรรมการเคลื่อนไหวและกิจกรรมที่ทำอย่างสงบและเด็กทุกคนทุกระดับอายุควรมีโอกาสได้ทำกิจกรรมกลางแจ้ง

นอกจากนี้ ยังต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมและการประเมินพัฒนาการ ทั้งนี้ เพื่อให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่บ้านและโรงเรียนจะได้เป็นไปในแนวทางเดียวกันอันจะมีผลต่อพัฒนาการของเด็กในแนวทางบวก ซึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของผู้ปกครองถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการสนับสนุน โรงเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเพื่อให้เกิดศักยภาพสูงสุดที่จะเป็นไปได้ ดังนั้นนอกจากที่ผู้ปกครองจะต้องตระหนักถึงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการและการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลานตนเองแล้วยังต้องมีบทบาทสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็ก ดังที่ Eptein (1995 , pp. 701 – 705) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กไว้ว่า มีอยู่ 6 รูปแบบได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง (Parenting) การสื่อสาร (Communicating) การอาสาสมัคร (Volunteering) การเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at home) การตัดสินใจ (Decision making) และการร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with community)

ดังนั้น การจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองหรือครอบครัวจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ต้องมีการดำเนินการอย่างชัดเจนด้วย เพราะมีกฎหมายและแนวทางปฏิบัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบุไว้ อีกประการหนึ่งคือประโยชน์สูงสุดที่เด็กพึงได้รับ เพราะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เต็มศักยภาพจะเกิดขึ้นได้จากการออกแบบกิจกรรมร่วมกันของบุคคลที่รู้จักตัวเขาที่ดีที่สุดอันได้แก่ ผู้ปกครองและครู ดังที่เฮนเดอร์สัน (Henderson 1998, p. 153) ได้กล่าวไว้ว่า..... “โรงเรียนไม่ใช่พื้นฐานของสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาของเด็กหากเป็นครอบครัว” ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทนา ภาคบงกช (2537, น.28) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดเพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ดังนั้น การให้ความรู้และสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและครูหรือบ้านกับโรงเรียนจึงมีความจำเป็น เพราะจะลดปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูทั้งการสร้าง ความเข้าใจที่ตรงกันในการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการในทิศทางที่เหมาะสมและการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันทำให้เด็กไม่ต้องประสบปัญหาความขัดแย้งระหว่างครูและผู้ปกครอง

การจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ก็เช่นเดียวกันที่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ปัจจุบันมีจำนวนโรงเรียน 149 โรงเรียน ซึ่งมีความหลากหลายทั้งด้านขนาดของโรงเรียน รูปแบบและบริบทด้านพื้นที่ ภูมิสังคม อันเป็นเหตุที่ทำให้ผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่แตกต่างกันตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของโรงเรียนอนุบาลเอกชนพบว่า ประเด็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในปัจจุบันนี้ดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา หากย้อนไปเมื่อประมาณ 10 ปีที่แล้ว พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของโรงเรียนอนุบาลโรงเรียนเอกชนยังมีน้อยมาก จะมีเฉพาะในประเด็นที่โรงเรียนร้องขอ ซึ่งเป็นด้านการบริหารจัดการ การปรับปรุงสภาพแวดล้อม หรือการสนับสนุนงบประมาณ เป็นส่วนใหญ่ สำหรับด้านวิชาการมีส่วนร่วมน้อยมาก จะมีบ้างก็จะเป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่อยู่ในเมืองที่มีนักเรียนมาก โรงเรียนตั้งมานานและได้รับการยอมรับจากสังคมมาก ในส่วนของโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือด้านอื่น ๆ น้อยมาก เพราะเกรงว่าเป็นการรบกวนผู้ปกครอง แต่ปัจจุบันเปลี่ยนไป เนื่องจากมีการเน้นย้ำให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 8 (2) และใน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 จึงทำให้โรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินการและให้ความสำคัญในเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษามากขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเกือบทุกด้าน การประชุมผู้ปกครองแต่ละครั้งก็ให้ผู้ปกครองแสดงความจำนงในการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนในรูปแบบที่ตนเองถนัด ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยก็คือ โรงเรียนเปิดโอกาสมากขึ้น ผู้ปกครองมีความสนใจต่อการดำเนินงานของโรงเรียนและเป็นพันธกิจที่มีกฎหมายรองรับชัดเจน

อย่างไรก็ตามยังคงพบว่า โรงเรียนอนุบาลเอกชนจำนวนมากยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการต่อการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก สาเหตุที่สำคัญส่วนใหญ่คือ ผู้ปกครองยังไม่เห็นคุณค่าและไม่เห็นประโยชน์ของการเข้ามามีส่วนร่วม ผู้ปกครองยังคิดว่าการพัฒนาเด็กที่โรงเรียนเป็นหน้าที่ของครูไม่ใช่ของตนเอง นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน จำนวนหนึ่งพบว่า ยังมีส่วนที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการของโรงเรียน ได้แก่ ผู้ปกครองมีปัญหความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองยังคงติดกับความเคยชินเดิม การขาดการจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม การขาดการสื่อสารเชิงข้อมูลในการเคลื่อนไหวนโยบายของโรงเรียน ทำให้ผู้ปกครองไม่รับรู้การเข้าร่วมกิจกรรม การบริหารจัดการของผู้ปกครองเนื่องจากมีภารกิจในการทำงานประจำ ปัญหาด้านทัศนคติ ความคิดที่แตกต่างกันระหว่างผู้ปกครอง (สุมาลี สุภักดิ์, พรรณี ศรีไพร, กัญต์ ฤทัย นาห้วยทราย, ศรีไพร ตาอินทร์ และเทิดศักดิ์ วัลย์ธรรม , สัมภาษณ์ วันที่ 12 กันยายน 2561)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ว่ายังคงมีปัญหาบางประการที่ควรจะได้รับการแก้ปัญหาและหาแนวทางในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน เพื่อที่จะได้รูปแบบในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กร่วมกัน อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็ก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

1.2 คำถามวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัด เชียงใหม่ เป็นอย่างไร

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ มีความแตกต่างกันหรือไม่

3. ผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในโรงเรียน เอกชน จังหวัดเชียงใหม่ อะไรบ้าง

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียน เอกชน จังหวัดเชียงใหม่

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่

1.4 สมมุติฐานการวิจัย

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยใน โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีลักษณะทาง ประชากรศาสตร์ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็ก ปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ โดยยึดตามแนวคิดของ Epstein ด้านรูปแบบการมี ส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กหรือ การจัดการศึกษา 6 แบบ (อ้างจาก Epstein, 1995, pp. 701 – 705) คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านการสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้าน การเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจและ ด้านร่วมมือกับชุมชน

ตัวแปรต้น

ข้อมูลด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ ของผู้ปกครอง
1. เพศ
1.1 ชาย
1.2 หญิง
2. อายุ
2.1 20 - 29 ปี
2.2 30 - 39 ปี
2.3 40 - 49 ปี
2.4 50 ปี ขึ้นไป
3. การศึกษา
3.1 ระดับประถมศึกษา
3.2 ระดับมัธยมศึกษา/ ปวช
3.3 ระดับอนุปริญญา/ ปวส
3.4 ระดับปริญญาตรี
3.5 สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ
4.1 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
4.2 รับจ้าง
4.3 เกษตรกร
4.4 ธุรกิจส่วนตัว
4.5 อื่น ๆ
5. ฐานะทางเศรษฐกิจ ต่อเดือน
5.1 ตั้งแต่ 5,000 – 10,000 บาท
5.2 ตั้งแต่ 10,001 - 20,000 บาท
5.3 ตั้งแต่ 20,001 - 30,000 บาท
5.4 สูงกว่า 30,000 บาท

ตัวแปรตาม

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม พัฒนาการเด็กปฐมวัย
1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู
2. ด้านการสื่อสาร
3. ด้านการอาสาสมัคร
4. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน
5. ด้านการตัดสินใจ
6. ด้านการร่วมมือกับชุมชน

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของเนื้อหาที่จะศึกษาในครั้งนี้คือ

1) ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ปกครอง ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ ฐานะทางเศรษฐกิจ

2) การมีส่วนร่วม ได้แก่ การร่วมคิด ร่วมวางแผน การร่วมตัดสินใจ การร่วมดำเนินการ การร่วมรับผิดชอบ การร่วมติดตามประเมินผล การร่วมแก้ปัญหา และร่วมชื่นชม

3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการร่วมมือกับชุมชน

2. ขอบเขตด้านเวลาและสถานที่

ผู้วิจัย จะทำการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2561

3. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 149 โรงเรียน จำนวน 14,165 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 390 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ หรือบุคคลอื่นที่เป็นญาติหรือมิใช่ญาติแต่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดเด็กและทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู อุปการะ ให้การศึกษาเตรียมความพร้อมแก่เด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุบาล ของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง ลักษณะทางประชากรของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจต่อเดือน

การมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย หมายถึง การที่ผู้ปกครองนักเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ได้ปฏิบัติกรและดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในความรับผิดชอบของตนเองโดยจัดให้กับเด็กที่อยู่ในความดูแลของตนเองทั้งที่บ้านและนอกบ้านในรูปแบบ 6 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง หมายถึง การจัดเตรียมที่อยู่อาศัย การดูแล สุขภาพ โภชนาการ เครื่องนุ่งห่ม ความปลอดภัยของเด็ก ความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตามวัย รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่เอื้อต่อพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดหาเสื้อผ้า การ จัดหาอาหาร การดูแลสถานที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2) ด้านการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนทั้งที่เป็น การสื่อสารระหว่างโรงเรียนสู่บ้านและบ้านสู่โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะให้เกิดความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กร่วมกัน มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องให้โรงเรียน มีการติดตามข่าวสารโรงเรียนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมของโรงเรียน การแจ้งข้อมูลรายละเอียดของเด็กในความปกครอง เป็นต้น

3) ด้านการอาสาสมัคร หมายถึง การที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามา ช่วยงานในรูปแบบต่าง ๆ ตามความถนัดและความสมัครใจ และผู้ปกครองอาสาให้ความช่วยเหลือใน กิจกรรมด้านต่างๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น เป็นวิทยากร ประชาสัมพันธ์ การระดมเงินทุน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนได้มีบุคลากรและทรัพยากรในการจัดกิจกรรม พัฒนาการเด็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านหรือหา แหล่งการเรียนรู้อื่นที่เหมาะสมให้แก่เด็กได้เรียนรู้ นอกเหนือจากที่โรงเรียนเพื่อส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ของเด็ก เช่น จัดกิจกรรมทัศนศึกษา ปลูกต้นไม้ ไปร่วมงานเทศกาลสำคัญ เล่น กีฬา เป็นต้น

5) ด้านการตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีโอกาสในการพิจารณากำหนด และ เลือกแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การที่ ผู้ปกครองได้เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรม หรือ การเป็นกรรมการของโรงเรียน หรือที่ปรึกษา ชมรมผู้ปกครอง หรือ องค์กรที่เกี่ยวข้อง

6) ด้านการร่วมมือกับชุมชน หมายถึง การที่ผู้ปกครองประสานกับชุมชนให้เข้ามามี ส่วนร่วม วางแผน สนับสนุนแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ครูภูมิ ปัญญาเป็นวิทยากร แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จัดระดมเงินทุนในชุมชน สนับสนุนกิจกรรมของ โรงเรียน เป็นต้น

เด็กปฐมวัย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 – 3 ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2561

โรงเรียนอนุบาลเอกชน หมายถึง โรงเรียนอนุบาลสังกัด สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่จัดเป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กและมีบริบทที่หลากหลายทั้งในเมือง ชานเมืองและนอกเมือง

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. โรงเรียนทราบถึงกระบวนการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนจังหวัดเชียงใหม่
2. โรงเรียนได้แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่
3. โรงเรียนมีข้อมูลและทราบถึงแนวทางให้กับผู้บริหาร โรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการวางแผนการบริหารและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่
4. โรงเรียนเอกชนสามารถนำข้อมูลที่เป็นผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในด้านกระบวนการและรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนซึ่งอาจนำไปสู่การกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้ในอนาคต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

2.1.2 หลักการและวิธีการของการมีส่วนร่วม

2.1.3 ลักษณะของการมีส่วนร่วม

2.1.4 สาระของการมีส่วนร่วม

2.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

2.2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

2.2.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเด็ก

2.2.3 รูปแบบของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเด็ก

2.2.4 บทบาทและหน้าที่ในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.2.5 แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

2.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

2.3.1 ความสำคัญและความหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.3.2 หลักการและแนวคิดในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.3.3 พัฒนาการประจำวัยของเด็กปฐมวัย

2.3.4 วิธีการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.3.5 กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน

2.3.6 รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในต่างประเทศ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า การมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันดังนี้

ปาริชาติ วลัยเสถียร (2543, น. 138 – 139) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนาว่า หมายถึง ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีในท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตาม การประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยโครงการพัฒนาดังกล่าวต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน

ยุพาพร รูปงาม (2545, น. 6) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่า คือ กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ร่วมคิด ตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล แก้ไขปัญหา ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สำนักมาตรฐานการศึกษา , สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระบบบริหาร, สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา และทบวงมหาวิทยาลัย (2545, น. 114) ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วมคือ การที่ประชาชนหรือชุมชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายพัฒนาท้องถิ่นและมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการบริการ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการควบคุมประเมินผลโครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่น

สุวัช พานิชวงษ์ (2545, น. 20) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กิจกรรมกระบวนการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างบุคคล กลุ่มและสังคม ที่จะประกอบหรือปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความสมัครใจ โดยมีเป้าหมายและผลประโยชน์ร่วมกัน ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจ เสียสละ ลงมือปฏิบัติและประเมินผลงานร่วมกัน เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ ก่อให้เกิดการยอมรับและร่วมมือกันของทุกฝ่าย

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2546, น. 4) ได้สรุปความหมายของ การมีส่วนร่วมว่าการมีส่วนร่วม คือ การที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจหรือเคยมาเข้าร่วมด้วยเล็กน้อย ได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น เป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาค มิใช่การมีส่วนร่วมอย่างผิวเผิน แต่เข้าร่วมด้วยอย่างแท้จริงยิ่งขึ้น และการเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกถึงขั้นสุดท้ายของโครงการ

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2547, น. 183) ได้สรุปความหมายของ การมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

จึงพอสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการของความร่วมมือของบุคคล กลุ่มบุคคลที่จะปฏิบัติการร่วมกันด้วยความสมัครใจมีจุดมุ่งหมายและผลประโยชน์ร่วมกันโดยมีการร่วมคิด การร่วมตัดสินใจ การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินการ การร่วมรับผิดชอบ การร่วมแก้ปัญหา การร่วมติดตามประเมินผล การร่วมชื่นชมและรับผลประโยชน์ร่วมกันตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ

2.1.2 หลักการและวิธีการของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงหลักการและวิธีการของการมีส่วนร่วมไว้หลากหลาย ดังนี้
วรวิทย์ อรรถโกวิทชาติ (2542, น. 25 - 26) ได้กล่าวว่า วิธีการมีส่วนร่วม มีขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้น ๆ

2. การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน กำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ

3. การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินงาน โครงการเป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยการร่วมช่วยเหลือทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และแรงงานหรือโดยการบริหารงานและประสานงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4. การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินย่อย (Formative evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำกันเป็นระยะ ๆ หรือประเมินผลรวม (Summative evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปของโครงการทั้งหมด

ปาริชาติ วลัยเสถียร (2543, น. 143) กล่าวถึง กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง 5 ขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ค้นหาปัญหา ตลอดจน

จัดลำดับความสำคัญของปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหรือ
 ดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
 กรมสามัญศึกษา (2544, น. 6) ได้เสนอลักษณะการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ หมายถึง การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับ
 ความสำคัญ แล้วร่วมตัดสินใจทั้งในช่วงเริ่มต้นช่วงวางแผนและช่วงปฏิบัติตามแผน

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์กำหนด
 วิธีการและแนวทางในการดำเนินงาน

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การทำประโยชน์ให้กับงาน ทั้งช่วยเหลือ
 ด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน หรือโดยการบริหารประสานงานและขอความช่วยเหลือ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การประเมินว่า การดำเนินงานบรรลุ
 วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งการประเมินผลความก้าวหน้าและการประเมินผล สรุป
 รวบรวม โดยสังเกตจากความรับผิดชอบและความคาดหวังซึ่งมีอิทธิพลสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคล
 ได้

5. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ หมายถึง การรับผลประโยชน์ทั้งเชิงปริมาณและเชิง
 คุณภาพ โดยกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มทั้งทางบวกและทางลบ

โกวิท พวงงาม (2545, น. 8) ได้สรุปถึง การมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชนในการ
 พัฒนาคอร์จะมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ
 ถ้าหากชาวบ้านยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาในท้องถิ่นของตนเป็น
 อย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อมไร้ประโยชน์ เพราะชาวบ้านจะไม่
 เข้าใจ และมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงานเป็น
 ขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวบ้านชนบทรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการนำเอาปัจจัย
 ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ชาวบ้านชนบทส่วนใหญ่มีฐานะ
 ยากจนแต่ก็มีแรงงานของตนเองที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและการ
 ประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้ว ชาวชนบทย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำไปนั้น
 ได้รับความดี ได้รับความประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันใน โอกาสต่อไปจึง
 อาจประสบความยากลำบาก

สำนักมาตรฐานการศึกษา (2545, น. 116) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในขั้นตอนพัฒนา 5 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชน ตลอดจนกำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ
2. ขั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการพัฒนาและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่ใช้
3. ขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ โดยการสนับสนุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือเข้าร่วมบริหารงานประสานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก
4. ขั้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนาหรือยอมรับผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

การมีส่วนร่วมตามหลักและวิธีการดังกล่าวมีขั้นตอน สาระและกระบวนการ ดังนี้ (พิณสุดา สิริธรรังศรี , 2557, น. 14 – 16)

1. ร่วมคิด โรงเรียน / แหล่งเรียนรู้จัดทำประชาคม ครู ผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน เพื่อรับทราบแก้ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชน และกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาร่วมกันเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ
2. ร่วมตัดสินใจ เมื่อมีกิจกรรมใดที่ต้องฟังความเห็นและตัดสินใจร่วมกันที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการและส่วนได้ส่วนเสียของผู้เรียนและประชาชน ครู ผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะมีการตัดสินใจร่วมกันบนพื้นฐานของข้อมูลของสถานศึกษาและชุมชน
3. ร่วมวางแผน โดยมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันตามการจัดทำประชาคม ทั้งแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนา แผนปฏิบัติการ และมีการกำหนดโครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนร่วมกัน
4. ร่วมดำเนินการ เมื่อมีการมอบหมายการดำเนินงานใด ๆ ของโรงเรียน / แหล่งเรียนรู้ที่เกิดจากการคิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้เสีย มีการดำเนินงานกิจกรรมนั้น ๆ ตามภารกิจหน้าที่กำหนดร่วมกัน

5. ร่วมรับผิดชอบ เมื่อมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการและผลของการดำเนินงานทั้งด้านบวกและด้านลบ ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้เสียจะมีการรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นร่วมกันโดยไม่ทอดทิ้งให้เป็นปัญหาของผู้ใดผู้หนึ่ง ความรับผิดชอบดังกล่าว เป็นไปตามระดับของความรับผิดชอบ เช่น ผู้บริหารมีหน้าที่บริหารงาน ครูมีหน้าที่สอน จัดประสบการณ์เรียนรู้ และพัฒนาการเรียนรู้ ภูมิปัญญาช่วยสอน ชุมชนทำหน้าที่สนับสนุนช่วยเหลือกิจกรรมการเรียนรู้ ระดมทรัพยากร เป็นต้น

6. ร่วมแก้ปัญหา เมื่อมีปัญหาอันเกิดจากการบริหารจัดการหรือดำเนินงานผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้เสีย มีการหาทางแก้ปัญหาดังกล่าวร่วมกันให้ลุล่วงด้วยดี

7. ร่วมติดตามประเมินผล ระหว่างดำเนินงานและหลังจากดำเนินงาน ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้เสียมีการติดตามและประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน ในกิจกรรมการประเมินผลการเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญา สามารถเข้ามามีส่วนในการประเมินผู้เรียนด้วย

8. ร่วมชื่นชมผลสำเร็จ เมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้เสีย มีความพึงพอใจและชื่นชมในผลสำเร็จนั้น ๆ ร่วมกัน เช่น การร่วมแสดงความยินดี การยกย่องให้เกียรติ การมอบรางวัล ฯลฯ ตลอดจนการถอดบทเรียนร่วมกัน

จึงสรุปได้ว่า หลักและวิธีการของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มี 8 ขั้นตอน คือ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์

2.1.3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ลักษณะการมีส่วนร่วมมีหลายลักษณะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกลุ่ม บุคคล สถานการณ์ ความพร้อม และแนวคิดของผู้ปฏิบัติซึ่งในเรื่องดังกล่าวมี สำนักมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับชาติ (2545, น. 114) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมว่ามี 2 ลักษณะคือ

1. การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนา โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ

2. การมีส่วนร่วมแบบเป็นทางการมี แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การส่งเสริมสิทธิและพลังอำนาจของพลเมืองโดยประชาชน หรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม และ โครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตนและได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา

จึงสรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับกลุ่มหรือบุคคลที่จะนำไปใช้ในภาพรวม ลักษณะการมีส่วนร่วมจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะกระบวนการของการพัฒนาและการมีส่วนร่วมแบบเป็นทางการเมื่อ

2.1.4 สาระของการมีส่วนร่วม

ในการมีส่วนร่วม เป็นการมีส่วนร่วม 2 ประเภท คือ การมีส่วนร่วมด้านการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมทางกายภาพ ดังนี้ (พิณสุดา สิริขันธ์ศรี ,2557 , น. 14 – 16) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, น. 130 – 133)

1. การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การกำหนดประเด็นปัญหาและความต้องการทางการศึกษาร่วมกัน การจัดทำหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการกำหนดและพัฒนาหลักสูตรหรือสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และปฏิบัติร่วมกัน เช่น การเป็นครูภูมิปัญญา การร่วมสอน การจัดแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานและการประกันคุณภาพ การกำกับติดตามและประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาและการถอดบทเรียนจากการเรียน

2. การมีส่วนร่วมทางกายภาพ ได้แก่ การร่วมระดมทรัพยากร ได้แก่ เงิน อาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์การร่วมสนับสนุนทรัพยากร ได้แก่ สนับสนุนครูและบุคลากร เงิน อาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์

2.2 หลักการและแนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไว้ดังนี้
ธีรภัทร์ เจริญดี (2542, น. 15) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่า หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ระหว่างผู้ปกครองและครูในการจัดการศึกษา นับตั้งแต่การระบุปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน การประเมินผล ส่วนอีกนัยหนึ่ง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง งานหรือกิจกรรมทางการศึกษาที่ผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, น. 99) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาว่า เป็นการที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น มีส่วนร่วมกับครู และ โรงเรียน ในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของลูกให้คำปรึกษาและการเสริมแรง

นิกม หวายบุตร (2550, น. 6) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการศึกษาว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการพัฒนา โดยการผ่านกระบวนการส่งเสริมชักนำ สนับสนุน กระตุ้นให้ประชาชนมีบทบาทในการคิดริเริ่ม สามารถถ่ายทอดภูมิปัญญาและร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาวางแผนปฏิบัติ รวมทั้งร่วมอุดหนุนช่วยเหลือ ทรัพยากรทางการบริหารตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจที่จะดำเนินกิจกรรมของตนเองภายในชุมชนเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการและควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากร ตลอดจนปัจจัยการผลิตในสังคม อันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง

ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559, น. 40) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม หรือ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมระหว่างบ้านกับโรงเรียนที่จะช่วยพัฒนาให้งานการศึกษาหรือการเรียนรู้ของนักเรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน และ/หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ โดยลงมือปฏิบัติ ช่วยเหลือ และร่วมรับผิดชอบในการระบุและพร้อมที่จะแก้ไขและพัฒนางานการศึกษาต่อไปร่วมกัน

จึงพอสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมจัดกิจกรรม หรือ ร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ กับโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของนักเรียนและภารกิจของโรงเรียนดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลและร่วมชื่นชมความสำเร็จร่วมกัน

2.2.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาพัฒนาการเด็ก

กัมภณฑ์ จุนโท (2543, น. 15) กล่าวว่า วิธีการที่ดีที่สุดและยอมรับกันโดยทั่วไปสำหรับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คือ การให้การศึกษา การศึกษาจะช่วยให้คนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหาได้ พัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพและพัฒนาสังคมส่วนรวม การจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลสำคัญในการพัฒนาประเทศมีคุณภาพตามที่มุ่งหวังได้จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือ ความร่วมมือของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์และผู้ปกครองตลอดจนชุมชนในท้องถิ่น บทบาทความร่วมมือทางการศึกษาของผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์นั้นได้ปฏิบัติประจำอยู่ แต่บทบาทในการให้ความร่วมมือของผู้ปกครองต่อการศึกษาเพื่อสร้างคุณภาพในตัวเด็กได้ถูกละเลยไปมาก ทั้งๆ ที่ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญมีอิทธิพลต่อเด็กทั้งร่างกายและจิตใจ

สุนทร บุญญาธิการ (2544, น. 14 -15) ได้สรุปว่า สิ่งที่พ่อแม่ต้องการสอนให้ลูกรู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมนั้น พ่อแม่จะต้องมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกปลูกฝังค่านิยมให้ลูก ให้รู้จักปฏิบัติตนอย่างไร มีสิ่งใดที่จะส่งเสริมและมองเห็นคุณค่าต่าง ๆ ได้นั้นหรือแม้แต่สิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เอื้ออำนวยประโยชน์แก่ตัวเด็ก

สุนน อมรวิวัฒน์ (2545, น. 27 - 28) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นการเรียนรู้ของชีวิตลูก พ่อแม่เป็นครูคนแรก และเป็นครูที่ติดตามสอนลูกไปทุกช่วงวัย พ่อแม่จึงไม่ควรทอดทิ้งภาระการศึกษาให้แก่โรงเรียนฝ่ายเดียวถ้าพ่อแม่เอาใจใส่ เข้าใจลูก และครูรักเอาใจใส่เข้าใจลูกศิษย์ทั้งสองฝ่ายร่วมกันช่วยเหลือส่งเสริมให้ลูกได้เรียนรู้เต็มศักยภาพที่มีอยู่ ฉะนั้น บุคคลแรกที่ทำให้ความรู้ ให้ความรัก ให้ความเอาใจใส่และใฝ่ฝันอนาคตที่สดใสของลูก คือ พ่อแม่หรือผู้ปกครองนั่นเอง ดังนั้นผู้ปกครองหรือพ่อแม่ของเด็กมีหน้าที่ช่วยดูแลเด็กตั้งแต่เด็ก ๆ จนกระทั่งเด็กสำเร็จการศึกษาโดยโรงเรียนจะเป็นผู้เริ่มหรือช่วยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือในการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน

ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559, น. 41) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไว้ว่า การมีส่วนร่วมของครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้เด็กโดยเฉพาะเด็กปฐมวัยได้มีการพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดี ผู้ปกครองยังจะสามารถสนับสนุนได้ตลอดเวลา เนื่องจากพ่อแม่ ผู้ปกครองที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก การร่วมมือกับโรงเรียนจะเปรียบเสมือนเป็นการเพิ่มพลังในการพัฒนาเด็กที่เหมาะสมและสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อันส่งผลให้เด็กมีความมั่นคงทางจิตใจและแสดงออกทางพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุป ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเด็กผู้ปกครองต้องสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กตลอดเวลาตั้งแต่เล็กๆ จนสำเร็จการศึกษาโดยโรงเรียนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

2.2.3 รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

Epstein (1995, pp. 701 -705) ได้เสนอแนวทางการจัดการศึกษาโดยมีความพยายามที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและได้เสนอ กรอบหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน 6 แบบ (Epstein's framework of 6 types of parent involvement) ประกอบด้วย

1. การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง (Parenting) หมายถึง ความรับผิดชอบพื้นฐานของครอบครัว (Basic responsibilities of families) ได้แก่ การจัดเตรียมที่อยู่อาศัย (Housing) สุขภาพ (Health) โภชนาการ (Nutrition) เครื่องนุ่งห่ม (Clothing) ความปลอดภัย (Safety) ทักษะของ

ผู้ปกครอง (Parenting skills) ต่อเด็กทุกระดับอายุ สภาพบ้านที่สนับสนุนเด็กในฐานะนักเรียนทุกระดับชั้น ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมเพื่อช่วยโรงเรียนให้เข้าใจเด็กและครอบครัว

2. การสื่อสาร (Communicating) หมายถึงความรับผิดชอบพื้นฐานของโรงเรียน (Basic responsibilities of schools) ได้แก่ การสื่อสารจากโรงเรียนสู่บ้าน (School – to – home) และการสื่อสารจากบ้านสู่โรงเรียน (home – to – School)

3. การอาสาสมัคร (Volunteering) หมายถึงการมีส่วนร่วมที่โรงเรียนและเพื่อโรงเรียน (Involvement at school and for the school) ได้แก่ การอาสาสมัครในโรงเรียนหรือใน ชั้นเรียน เช่น ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียนหรือผู้ปกครองในด้านต่าง ๆ การอาสาสมัครเพื่อโรงเรียนหรือชั้นเรียน เช่น ช่วยโครงการของโรงเรียนและความก้าวหน้าของเด็กในทุกที่ทุกเวลา การเป็นผู้ร่วมในทุกรายการแสดง กีฬา เหตุการณ์ การมอบรางวัล การเฉลิมฉลอง และอื่น ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

4. การเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home) หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมหรือส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก

5. การตัดสินใจ (Decision making) หมายถึง การมีส่วนร่วมหรือการเป็นผู้นำในองค์การต่าง ๆ เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู (Parent and teacher association : PTA) องค์การผู้ปกครองและครู (Parent and teacher organization : PTA) หรือสภาที่ปรึกษา คณะกรรมการ หรือกลุ่มที่ปรึกษาโรงเรียนอิสระต่าง ๆ โดยการเป็นสมาชิก ผู้มีส่วนร่วม ผู้นำตัวแทน เป็นต้น

6. การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with community) หมายถึงการเชื่อมโยงชุมชนให้มาช่วยเหลือโรงเรียน นักเรียน และครอบครัว หรือการเชื่อมโยงโรงเรียนให้ไปช่วยเหลือชุมชน

สรุป รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยมี 6 รูปแบบได้แก่ 1) การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง 2) การสื่อสาร 3) การอาสาสมัคร 4) การเรียนรู้ที่บ้าน 5) การตัดสินใจและ 6) การร่วมมือกับชุมชน

2.2.4 บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

กรมวิชาการ (2546) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เนื่องจากเด็กอายุ 3 – 5 ปี เป็นวัยที่ร่างกายและสมองของเด็กกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลอย่างใกล้ชิด เด็กวัยนี้มีโอกาสเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้สำรวจ สร้างสรรค์ เล่น ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง ได้มีโอกาสได้คิดแก้ปัญหา เลือกตัดสินใจ ใช้ภาษาสื่อความหมาย คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขผู้ที่รับผิดชอบจึงมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู และจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาเต็มศักยภาพ ส่งเสริมให้เด็กสังเกต สำรวจ สร้างสรรค์ และยิ่งเด็กมีความกระตือรือร้นยิ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ผู้รับผิดชอบจึงต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ความรัก ความเข้าใจ ความเอาใจใส่เด็กวันนี้เป็นพิเศษ เพราะจะเป็นพื้นฐานที่

ช่วยเตรียมพร้อมให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนและในชีวิตของเด็กต่อไป ประเด็นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย มีดังนี้

2.2.4.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดู

ครอบครัวเป็นโรงเรียนธรรมชาติของเด็ก เด็กเรียนรู้จากครอบครัว โดยกระบวนการธรรมชาติ (ชัชยงค์ พรหมวงศ์, 2541, น. 77) ในขณะที่เราให้ความสำคัญกับการศึกษาในระบบโรงเรียนอย่างมาก แต่จากการศึกษาวิเคราะห์เรื่องการใช้เวลาของผู้เรียนพบว่า เด็กใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่บ้านกับครอบครัว เด็กมีโอกาสนในห้องเรียนเพียงร้อยละ 19 ของเวลาทั้งหมด ดังนั้นเด็กสามารถเรียนรู้ในห้องเรียนถึงร้อยละ 81 ของเวลาทั้งหมด เปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นได้ว่า เวลาในโรงเรียนกับเวลาที่เด็ก ๆ มีจริงในชีวิตประจำวันนั้นต่างกันมาก (รุ่ง แก้วแดง, 2541, น. 77) เด็กเรียนรู้ได้ทุกวินาที สภาพแวดล้อม คือ ของจริงที่จะทำให้เด็กเกิดความรู้ความเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น เด็กไม่ได้อยู่ที่โรงเรียนตลอดเวลา ผู้ปกครองจึงควรมีความเข้าใจบุตรหลานตนเอง เพราะถ้ามีการส่งเสริมเด็กที่บ้านและโรงเรียน ย่อมเป็นการสนับสนุนการเรียนรู้ในระบบหรือในโรงเรียนให้เป็นไปอย่างดี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั่นเอง แต่ถ้าผู้ปกครองไม่มีความเข้าใจ ตลอดจนไม่สนับสนุนให้เกิดการเรียนการสอน อาจจะทำให้เกิดการเรียนการสอนที่โรงเรียนได้ผลน้อยลง (จุฬารัตน์ มาเถียรวงศ์, 2545, น. 40 – 42)

พ่อแม่ ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้และเสริมเสริมการเรียนรู้ทั้งบ้าน โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 11) เช่นเดียวกับแนวคิดของรุ่ง แก้วแดง (2541, น. 172 - 174) ที่ว่าครอบครัว คือ ศูนย์การเรียนรู้ (Learning center) หากสามารถทำให้ทุกครอบครัวเป็นศูนย์การเรียนรู้ในอุดมคติที่มีความรัก ความอบอุ่น ความหวังใจ และความหวังดี เป็นจุดเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้ที่สำคัญที่สุดแล้วการจะให้สังคมไทยเป็น “สังคมแห่งการเรียนรู้” ก็จะไม่ไกลเกินฝันอีกต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544, น. 4 - 6) และอาภา ภมรบุตร (2545, น.1 - 2) ได้เสนอบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครองในกิจกรรมการมีส่วนร่วมที่บ้านของผู้ปกครองร่วมกับทางโรงเรียน ดังนี้

1. การอบรมสั่งสอนเด็กให้คนดี พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องคอยสอดส่องไม่ให้เด็กประพฤติตนเสียหาย เข้าใจเด็ก เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนเป็นกำลังใจให้บุตรหลานในเรื่องการเรียน ช่วยชี้แนะเด็กให้ดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง จัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้เหมาะสม มีที่ให้ทำการบ้านและทบทวนบทเรียนอย่างเป็นสัดส่วน และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็ก

2. ไม่ปล่อยปละละเลยในพฤติกรรมที่ไม่ดีบุตรหลาน เด็กหลายคนที่ล้มเหลวในเรื่องการเรียน เพราะพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ ให้ความสำคัญกับการทำงานจนลืมเรื่องสำคัญอื่น ๆ

เริ่มจากเด็กไม่ทำการบ้าน ไม่สนใจการเรียน ไม่ทบทวนบทเรียนและทางพ่อแม่ผู้ปกครองไม่สนใจ ไม่กวดขัน จึงทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน หนีเรียน จนในที่สุดก็ไปเกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะทำให้เกิดความเสียหายทั้งกับตนเองและครอบครัว

3. พ่อแม่ ผู้ปกครองควรให้ความรัก ความอบอุ่น แก่อย่างเพียงพอ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรให้ความรัก ความอบอุ่น ความเอาใจใส่ ความสนใจ และความเข้าใจแก่เด็กอย่างเพียงพอ การติดตามผลการเรียนและความประพฤติ พร้อมทั้งเป็นที่ปรึกษาทุกเรื่อง คอยติดตามและให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ช่วยพัฒนาคล่อมเกล้าให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

4. พ่อแม่ ผู้ปกครองควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเด็ก ในอดีตที่ผ่านมา พ่อแม่ ผู้ปกครองมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่มากนัก และมักจะเป็นไปในลักษณะของการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนตามสถานภาพและโอกาสหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นและขอความร่วมมือเท่านั้น แต่นับจากนี้ไปพ่อแม่ ผู้ปกครองจะมีบทบาทอันสำคัญยิ่งในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเด็กตามพระราชบัญญัติแห่งชาติ

ลักษณะเด่นในความเป็นครูของพ่อแม่ที่แตกต่างไปจากครูปกติหรือมากกว่าครูทั่วไป คือ

1. พ่อแม่ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ความห่วงใยลูกอย่างมาก จนยากที่จะหาความรักของครูในอาชีพมาทดแทน
2. พ่อแม่เป็นครูตลอดชีวิต ที่ให้การอบรมสั่งสอนลูกได้ตลอดเวลา トラบเท่าที่พ่อแม่ยังชีวิตอยู่
3. การให้ข้อมูลเสริมบทเรียนต่าง ๆ ความหลากหลายมีประสบการณ์ต่างกันในด้านอาชีพการงาน ความรู้ความชำนาญเฉพาะ ผู้ปกครองซึ่งมีความรู้เฉพาะด้านมาร่วมให้ข้อมูลเพิ่มเติมจะช่วยครูในการสร้างหลักสูตรที่มีความลึกซึ้ง
4. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้แก่เด็กหรือกลุ่มผู้ปกครองด้วยกัน การจัดที่ผู้ปกครองมีโอกาสเข้าร่วมและสร้างสรรค์ได้มาก อาจเป็นการทำโครงการร่วมกันเป็นรูปแบบของการสร้างสัมพันธภาพที่ไม่เป็นทางการและไม่ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการแข่งขัน เอาชนะ แต่ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นความร่วมมือ การช่วยเหลือพึ่งพากัน กิจกรรมลักษณะนี้จะทำให้ผู้ปกครองเข้าร่วมได้มากกว่าเป็นกิจกรรมที่เน้นการแข่งขัน เพราะผู้ปกครองของเด็กที่ผลการเรียนไม่ดีนั้นอาจจะไม่เข้าร่วมกิจกรรมลักษณะนี้

5. การช่วยงานหรือสนับสนุนงานในห้องสมุด ห้องสมุดของโรงเรียนเป็นอีกแหล่งหนึ่งที่มีักจะต้องการสนับสนุนและขอความช่วยเหลืออยู่เสมอ ความต้องการนั้นเป็นได้ทั้งในด้าน

เงินทุนเพื่อจัดหาหนังสือเพิ่มเติม อาสาสมัครช่วยซ่อมแซมและจัดชั้นหนังสือ การทำความสะอาด การจัดทำบัตรรายการ และการจัดหมวดหนังสือ ปกติแล้วเจ้าหน้าที่มักจะทำงานเป็นประจำเป็นด้านหลัก ไม่มีเวลาที่จะพัฒนาระบบงานและปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นความจำคักของกำลังคนแม้โรงเรียนหลายแห่งจะได้ระดมความช่วยเหลือจากนักเรียนมาแล้วก็ยังไม่เพียงพอ และนักเรียนก็มักจะมาช่วยงานไม่สม่ำเสมอ เพราะมีงานอื่น ๆ ที่ต้องทำ ดังนั้นการที่ผู้ปกครองจะมาช่วยงานในห้องสมุดด้านต่าง ๆ จึงเป็นงานที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

6. การเป็นวิทยากรพิเศษ ผู้ปกครองที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านหรือประกอบอาชีพที่เด็กสนใจ โรงเรียนอาจเชิญมาเป็นวิทยากรพิเศษ เพื่อพูดคุยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับงานอดิเรกหรือรายละเอียดกับอาชีพ รวมทั้งให้โอกาสเด็กได้ซักถามข้อข้องใจหรือสิ่งที่เด็กอยากรู้ การเชิญผู้ปกครองมาคุยเกี่ยวกับเด็กอาชีพต่าง ๆ นี้ นอกจากจะช่วยสนองความสนใจความอยากรู้อยากเห็นของเด็กแล้ว ยังถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการแนะแนวด้านอาชีพให้กับเด็กอีกด้วย

7. การจัดทำข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่เป็นประโยชน์กับทางโรงเรียน ปัจจุบันการดำเนินงานของโรงเรียนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากแหล่งทรัพยากรภายนอกมากมายแต่ความร่วมมือดังกล่าวอาจอยู่ในแวดวงจำกัด เพราะแต่ละโรงเรียนต่างก็มีทรัพยากรเฉพาะเรื่องเฉพาะด้านการที่ผู้ปกครองร่วมกันให้ข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่โรงเรียนจะขอติดต่อขอความร่วมมือจึงเป็นส่วนหนึ่งของความช่วยเหลือที่จำเป็นและเป็นการขยายความร่วมมือให้กว้างมากขึ้น ข้อมูลแหล่งทรัพยากรทางด้านบุคลากร ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ ซึ่งในกรณีที่ทางโรงเรียนมีความจำเป็นจะใช้ประโยชน์ก็สามารถใช้ได้ทันที เช่น ข้อมูลด้านคอมพิวเตอร์ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนนักศึกษาเฉพาะด้านต่าง ๆ เป็นต้น

สรุปได้ว่า บทบาทสำคัญของผู้ปกครองในการจัดกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งที่บ้าน โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้แก่เด็ก คือ การดำเนินงานให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็กที่โรงเรียนด้วยการดำเนินกิจกรรม เช่น ให้ผู้ปกครองตัดสินใจเป็นผู้ช่วยครู ช่วยครูจัดหาและเตรียมสื่อการสอน ช่วยครูสอนนักเรียนบางกิจกรรม เชิญเป็นวิทยากร เชิญเป็นคณะกรรมการของโรงเรียนด้านต่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรมวันวิชาการ ช่วยติดต่อประสานงานเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร แนะนำแหล่งวิทยากรที่จะให้ความรู้แก่นักเรียนและเขียนข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนตามสภาพจริงในสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน

2.2.4.2 ด้านการติดต่อสื่อสาร

ความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน เป็นปัจจัยพื้นฐานของการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้เพราะพ่อแม่คือครูคนแรกของลูก หากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงการทำงานในลักษณะ 3 ประสาน คือ ประสานบ้าน ประสานโรงเรียนและประสานชุมชนโดย

มุ่งเน้นการประสานคน ประสานงานและประสานประโยชน์แล้ว การดำเนินงานก็ประสบผลตามที่มุ่งหวัง ในการประสานสัมพันธ์ดังกล่าวมุ่งเน้นให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในด้านการเลี้ยงดูเด็กด้านพัฒนาการ โภชนาการ การดูแลสุขภาพอนามัยมากกว่าการเสริมสร้างทักษะและ เจตคติในการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้แก่ การเข้ามาเป็นอาสาสมัครในโรงเรียน เช่น การร่วมเป็นวิทยากรร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ช่วยจัดทำของเล่น ผลิตสื่อ ประกอบอาหาร เป็นแหล่งความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น เบญจมา แสงมณี (2545, น. 104-105) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมว่าการประสานงานระหว่างบ้านและโรงเรียน ระหว่างครูกับผู้ปกครอง มีความสำคัญ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การเยี่ยมบ้าน การเยี่ยมโรงเรียนของผู้ปกครอง การติดต่อสื่อสาร โดยวิธีการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ หรือการประชุมสังสรรค์ เป็นต้น

กรมวิชาการ (2546, น. 116) กล่าวว่า ปัญหาที่พบในการจัดการศึกษาปฐมวัยมักจะเกิดจากความไม่เข้าใจของผู้ปกครองในเรื่องการเตรียมตัวก่อน ไปโรงเรียน ซึ่งต้องเตรียมตัวเตรียมใจ การใช้เวลาลูกในการปรับตัว ไม่เร่งรัดการอ่านเขียน เพราะจะเป็นการสร้างเจตคติที่ไม่ดีต่อตัวเด็ก โรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีได้ ดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง โดยการพบปะเยี่ยมเยียนซึ่งกันและกัน ปรีกษาหารือในรูปแบบของกลุ่มใหญ่ หรือกลุ่มย่อยเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาเด็ก จะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้านอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ

2. เชิญผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจะเกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็ก โดยเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การเล่นดนตรี แสดงงานศิลปะต่าง ๆ การประกอบอาหารหรือบริการอาหารเสริมแก่เด็กรวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่ เช่น ในวันสำคัญต่าง ๆ

3. ให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ครูระดับปฐมวัยต้องมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้การพัฒนาเด็กดำเนินไปในทิศทางเดียวกันอย่างเหมาะสมกับวัยของเด็กและถูกต้องตามหลักวิชาการ

4. จัดหมายข่าว บางโรงเรียนส่งจดหมายข่าวสัปดาห์ละครั้ง บางแห่งให้เดือนละครั้ง และบางแห่งปีละ 2 ครั้ง การส่งจดหมายข่าว เป็นการสื่อสารที่ให้ประโยชน์แก่ครู และผู้ปกครอง การแจ้งข่าวทำได้หลายทางด้วยกัน คือ การใช้แผ่นพับ การใช้ป้ายนิเทศ และการใช้จดหมายแจ้งข่าวแบบไม่เป็นทางการ การแจ้งข่าวแบบไม่เป็นทางการมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสาร ช่วยให้ทุกฝ่ายเข้าใจกันและมีส่วนรับผิดชอบในการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่เด็กและลดความขัดแย้งเรื่องเป้าหมายหรือวิธีการของกันและกัน การใช้ป้ายนิเทศยังประโยชน์ให้แก่ผู้ปกครองอย่างมากเมื่อมีโรคระบาด เช่น ตาแดง ไข้เลือดออก ไข้หวัดใหญ่ อีสุกอีใส หัด ครูควรมีข้อมูลไว้

ว่าโรคนี้มีสาเหตุและอาการอย่างไร มีวิธีป้องกันและรักษาอย่างไร และโรงเรียนมีนโยบายในการป้องกันอย่างไร (ศศิธร เวียงเหล็ก, 2542, น. 51)

2.2.4.3 ด้านอาสาสมัคร

การมีส่วนร่วมที่โรงเรียนเป็นปัจจัยที่จำเป็นมากปัจจัยหนึ่ง ในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพราะเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการใช้สอยและส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ดังนั้นโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการเลือกและจัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ น้ำดื่ม น้ำใช้ อาหารกลางวัน การให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่เด็กนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 99-107) ในบางประเทศได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาและประสบความสำเร็จ ดังตัวอย่าง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544, น. 91-92) ดังนี้

1. ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์การศึกษาว่า โรงเรียนทุกแห่งต้องส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนที่ให้พ่อแม่ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กได้นำโครงการผู้ปกครองในฐานะหุ้นส่วนทางการศึกษา (Parent as educational partners: PEP) มาใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 1991-1992 โดยมีกิจกรรม ได้แก่ 1) โครงการเยี่ยมเยียนทางบ้าน 2) โครงการเครือข่ายโทรศัพท์ 3) การส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน 4) การฝึกอบรมผู้ปกครองอาสาสมัครช่วยงานโรงเรียน 5) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ปกครองในรูปคณะกรรมการต่าง ๆ และ 6) การประเมินความต้องการของผู้ปกครอง

2. สหราชอาณาจักรได้จัดทำโครงสร้างการจัดโครงการศึกษามีลักษณะกระจายอำนาจจากรัฐบาลกลางไปสู่การปกครองโดยรัฐบาลระดับท้องถิ่นร่วมกับองค์กรที่จัดการศึกษาอื่นๆ ในท้องถิ่น ตัวอย่างโครงการการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) โครงการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน โดยเชิญผู้ปกครองมาร่วมช่วยเหลือหรือร่วมเรียนด้วยในกรณีที่ผู้ปกครองมีปัญหาด้านการอ่าน 2) โครงการมีส่วนร่วมในการอ่านของเด็ก โดยกระตุ้นให้ปู่ย่าตายายเข้ามามีส่วนร่วมในการอ่านของเด็ก ๆ 3) โครงการ C'mon Everybody เป็นโครงการที่จัดให้ครอบครัวที่บุตรหลานมีปัญหาทางพฤติกรรมมารวมตัวกัน เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมที่จำเป็นแก่เด็ก ๆ 4) โครงการ Home-start คือ จัดอาสาสมัครเยี่ยมครอบครัวที่มีปัญหาที่บ้านและเสนอความช่วยเหลือที่จำเป็น 5) การจัดทำพันธะสัญญา เป็นข้อตกลงระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยมีข้อกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน การไปโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและตรงเวลาของนักเรียน การร่วมกันดูแลด้านวินัย พฤติกรรม การบ้าน การประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน 6)

การจัดฝึกอบรมผู้ปกครองเพื่อสามารถเตรียมตนเองในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

การที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามาช่วยงานในรูปแบบต่าง ๆ ตามความถนัด ความสมัครใจ และผู้ปกครองอาสาให้ความช่วยเหลือในกิจกรรมด้านต่างๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น เป็นวิทยากร ประชาสัมพันธ์ การระดมเงินทุน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนได้มีบุคลากรและทรัพยากรในการจัดกิจกรรมที่พัฒนาการเด็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2.4.4 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน

ฉลอง คงเจริญ (2554, น. 36-37) กล่าวถึงบ้านว่า บ้านเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนซึ่งมีอิทธิพลต่อการพัฒนาเด็กในหลาย ๆ ด้าน สภาพแวดล้อมทางบ้านจึงมีความสำคัญต่อเด็กสามารถสรุปได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางบ้านที่มีผลต่อการหล่อหลอมพฤติกรรมเด็กเพราะเด็กจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ มากมายจากบ้าน จากผู้ปกครอง ถ้าสภาพแวดล้อมทางบ้านไม่ดีอาจทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากสิ่งที่สังคมต้องการ

2. บ้านมีบทบาทที่สำคัญต่อเด็กในการรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ผู้ปกครองอาจช่วยจัดประสบการณ์ที่ดีให้เด็กได้รับรู้ เช่น การช่วยเหลือตนเอง การให้อ่านหนังสือที่ดี การชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ การอบรมสั่งสอนจริยธรรม

3. บ้านมีความสำคัญในการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียนด้วย เช่น การติดตามการประเมินผลนักเรียน

4. บ้านเป็นแหล่งวิทยาการที่สำคัญ แหล่งทรัพยากรอาจเป็นบุคคลหรือวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถใช้เป็นแหล่งความรู้ในการจัดการศึกษาให้กับเด็กสภาพแวดล้อมที่ใกล้ชิดที่สุดก็คือ บ้าน (Eventhia, 1996, p. 435 อ้างถึงใน จรรยา สุวรรณทัต, 2545, น. 11) การเรียนรู้ที่บ้านตามโครงสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน 6แบบ ของ Epstein (1995, pp. 701-705) ก็ได้ให้ความหมายว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมหรือส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กเช่นกัน

สรุปได้ว่า ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดประสบการณ์ที่ดีให้เด็กได้รับรู้ เช่น การช่วยเหลือตนเอง การให้อ่านหนังสือที่ดี การชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ การอบรมสั่งสอนจริยธรรมแหล่งทรัพยากรอาจเป็นบุคคลหรือวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถใช้เป็นแหล่งความรู้ในการจัดการศึกษาให้กับเด็กสภาพแวดล้อมที่ใกล้ชิดที่สุดก็คือ บ้าน

2.2.4.5 ด้านการตัดสินใจ

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ให้เด็กที่โรงเรียน เช่น คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาหรือสมาคมผู้ปกครองตัดสินใจในนโยบายภาวะผู้นำและการประชาสัมพันธ์ ดังนั้น สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ของสถานศึกษาในการพัฒนาภาวะผู้นำให้แก่ผู้ปกครองและผู้แทนผู้ปกครอง ดังนี้ (Lyon et al., 1983, อ้างถึงใน พิศมัย ปั้นน้อย, 2550, น. 33)

1. การเป็นผู้ช่วยครู ผู้ปกครองที่มาทำงานนอกบ้านอาจอาสาสมัครเป็นผู้ช่วยครูในโรงเรียนตามวันเวลาที่ตนเองสะดวกผู้ช่วยครูมีหน้าที่ดูแลเด็กขณะทำกิจกรรม ช่วยดูแลเด็กในขณะที่แข่งกีฬา

2. การเป็นครูร่วมสอน การที่ผู้ปกครองเข้าไปเป็นครูร่วมสอนมีสาระสำคัญมากกว่าการเป็นอาสาสมัครช่วยสอนทั่วไป เพราะเป็นการเปลี่ยนบทบาทผู้ปกครองมาสู่การมีส่วนร่วม กำหนดบทเรียนและกิจกรรมด้านการเรียนการสอนร่วมกัน บทบาทนี้ยกระดับการทำงานของครูและผู้ปกครองในลักษณะที่เป็นหุ้นส่วนมากขึ้น เป็นการทำงานบนความเท่าเทียมกันและผู้ปกครองมีโอกาสกำหนด โครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับชุมชนและท้องถิ่นได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากบางครั้งครูจำนวนมากเป็นผู้มาใหม่ย้ายมาจากแหล่งอื่น ซึ่งอาจจะไม่เข้าใจความเป็นมาของท้องถิ่นได้ดีเท่ากับผู้ปกครองที่อยู่มานานแล้วในการเป็นครูร่วมสอน ผู้ปกครองจะต้องมีการวางแผนหลักสูตร กำหนดกิจกรรมในการนำไปใช้และประเมินผลหลักสูตรร่วมกัน ทั้งนี้ผู้ปกครองอาจจะได้รับการฝึกอบรมด้านทักษะวิธีการสอนเพิ่มเติม เพื่อสร้างความมั่นใจในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ตลอดจนสามารถคิดค้นและสร้างสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนร่วมกับครูในบางพื้นที่

ในสหรัฐอเมริกาผู้ปกครองและครูร่วมกันจัดทำวิดีโอการบอกเล่าเรื่องราวของชุมชนท้องถิ่นให้แก่เด็ก ๆ ได้ทราบ

3. การให้ข้อมูลเสริมบทเรียนต่าง ๆ ความหลากหลายมีประสบการณ์แตกต่างกันในด้านอาชีพการงาน ความรู้ความชำนาญเฉพาะ ผู้ปกครองซึ่งมีความรู้เฉพาะด้านมาร่วมให้เพิ่มเติม จะช่วยครูในการสร้างหลักสูตรที่มีความลึกซึ้งขึ้น

4. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้แก่เด็กหรือกลุ่มผู้ปกครองด้วยกัน การจัดที่ผู้ปกครองมีโอกาสเข้าร่วมและสร้างสรรค์ได้มาก อาจจะเป็นการทำโครงการร่วมกันเป็นรูปของการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ไม่เป็นทางการและไม่ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการแข่งขัน เอาชนะ แต่ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นความร่วมมือ การช่วยเหลือพึ่งพากัน กิจกรรมลักษณะนี้จะทำให้ผู้ปกครองเข้าร่วมได้มากกว่าเป็นกิจกรรมที่เน้นการแข่งขัน เพราะผู้ปกครองของเด็กที่ผลการเรียนไม่ดีนั้นอาจจะไม่เข้าร่วมกิจกรรมลักษณะนี้

5. การช่วยงานหรือสนับสนุนงานในห้องสมุด ห้องสมุดของโรงเรียนเป็นอีกแหล่งหนึ่งที่ต้องการสนับสนุนและความช่วยเหลืออยู่เสมอ ความต้องการนั้นเป็นได้ทั้งในด้านเงินทุนเพื่อจัดหาหนังสือเพิ่มเติม อาสาสมัครช่วยซ่อมแซมและจัดชั้นหนังสือ การทำความสะอาดการจัดทำบัตรรายการ และการจัดหมวดหนังสือ ปกติแล้วเจ้าหน้าที่มักจะทำงานประจำเป็นด้านหลักไม่มีเวลาที่จะพัฒนาระบบงานและปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นความจำคักของกำลังคนแม้โรงเรียนหลายแห่งจะได้ระดมความช่วยเหลือจากนักเรียนมาแล้วก็ยังไม่เพียงพอ และนักเรียนก็มักจะมาช่วยงานไม่สม่ำเสมอเพราะมีงานอื่น ๆ ที่ต้องทำ ดังนั้นการที่ผู้ปกครองจะมาช่วยงานในห้องสมุดด้านต่าง ๆ จึงเป็นงานที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

6. การเป็นวิทยากรพิเศษ ผู้ปกครองที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านหรือประกอบอาชีพที่เด็กสนใจ โรงเรียนอาจเชิญมาเป็นวิทยากรพิเศษ เพื่อพูดคุยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับงานอดิเรกหรือรายละเอียดกับอาชีพ รวมทั้งให้โอกาสเด็กได้ซักถามข้อข้องใจหรือสิ่งที่เด็กอยากรู้ การเชิญผู้ปกครองมาพูดคุยเกี่ยวกับเด็กอาชีพต่าง ๆ นี้ นอกจากจะช่วยสนองความสนใจความอยากรู้อยากเห็นของเด็กแล้ว ยังถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการแนะแนวด้านอาชีพให้กับเด็กได้อีกด้วย

7. การจัดทำข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่เป็นประโยชน์กับทางโรงเรียน ปัจจุบันการดำเนินงานของโรงเรียนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากแหล่งทรัพยากรภายนอกมากมายแต่ความร่วมมือดังกล่าวอาจอยู่ในแวดวงจำกัด เพราะแต่ละโรงเรียนต่างก็มีทรัพยากรเฉพาะเรื่องเฉพาะด้านการที่ผู้ปกครองร่วมกันให้ข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่โรงเรียนจะขอติดต่อขอความร่วมมือจึงเป็นส่วนหนึ่งของความช่วยเหลือที่จำเป็นและเป็นการขยายความร่วมมือให้กว้างขวางมากขึ้น ข้อมูลแหล่งทรัพยากรทั้งเป็นทรัพยากรทางด้านบุคลากร ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ ซึ่งในกรณีที่ทางโรงเรียนมีความจำเป็นจะใช้ประโยชน์ก็จะสามารถใช้ได้ทันทั่วถึง เช่น ข้อมูลด้านคอมพิวเตอร์ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนนักศึกษาเฉพาะด้านต่าง ๆ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ด้านการตัดสินใจผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็กที่โรงเรียนด้วยการดำเนินกิจกรรม เช่น ให้ผู้ปกครองตัดสินใจเป็นผู้ช่วยครู ช่วยครูจัดหาและเตรียมสื่อการสอน ช่วยครูสอนนักเรียนบางกิจกรรม ได้รับเชิญเป็นวิทยากร ได้รับเชิญให้เป็นคณะกรรมการของโรงเรียนด้านต่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรมวันวิชาการ ช่วยติดต่อประสานงานเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร แนะนำแหล่งวิทยากรที่จะให้ความรู้แก่นักเรียนทราบเขียนข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนตามสภาพตามความเป็นจริงในสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน

2.2.4.6 ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน

โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเป็นสถาบันพัฒนาเพื่อการดำรงชีวิตที่ดีในชุมชน เป็นองค์กรและตัวกลางที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอีกด้วย โรงเรียนแต่ละโรงเรียนในชุมชน

ต่างมีจุดหมาย ความต้องการ และรูปแบบเฉพาะของตนในแต่ละสังคม ศาสนา และอาชีพ ชุมชน นั้นมีหน้าที่ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนเปรียบเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนได้ภาพ ของชุมชนนั้น ๆ หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนจะสะท้อนให้เห็นจุดหมายในการฝึกอบรมเด็กแต่ละคน ชุมชนอาจให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ เช่น การให้ความช่วยเหลือ สวัสดิการนักเรียน การให้บริการแนะแนวอาชีพ การให้บริการสุขอนามัย ตลอดจนส่งเสริม กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ในการจัดการศึกษาโรงเรียนและชุมชนมีจุดหมายเดียวกัน คือ พัฒนาคณะให้เป็นคนดี มีความรู้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัด การศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ , 2532, น. 8 – 12 อ้างถึงใน อรรถพร ผดุง ศักดิ์ชยกุล, 2547, น. 20 - 21)

การพัฒนาชุมชนใน 4 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกายและสังคม ให้ สามารถพัฒนาคุณภาพของตนเองและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข และสามารถเกื้อหนุน การพัฒนาประเทศแบบพอเพียง เหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน โดย เน้นความสมดุล 4 ประการ กล่าวคือ ความสมดุลระหว่างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความ สมดุลระหว่างการพึ่งพาอาศัยกับการพึ่งตนเอง โดยรูปแบบของการจัดการศึกษา (พิณสุดา สิริธรรัง ศรี และสมศักดิ์ คลประสิทธิ์ , 2541, น. 36 – 37) ซึ่งเป็นแนวความคิดที่มุ่งเน้นให้ชุมชนเข้ามามี บทบาทในการจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา สามารถกระทำ ได้โดยโรงเรียนและผู้ปกครองต้องมีความเข้าใจในบทบาทของตน และบทบาทของการส่งเสริมความ ร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองให้มี บทบาทต่อการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน ผู้ปกครองจึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาความ เจริญก้าวหน้าของเด็กในทุก ๆ ด้าน โดยกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา สามารถดำเนินการได้หลายวิธี ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายในบริบทของสังคมไทยซึ่งโรงเรียนและ ผู้ปกครองต้องมีเป้าหมายร่วมกันในการร่วมพัฒนาเด็ก เช่น กิจกรรม การเยี่ยมโรงเรียน กิจกรรม เยี่ยมบ้าน การจัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดกิจกรรมนันทนาการระหว่างผู้ปกครองและ บุคลากรในโรงเรียน จัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารความเคลื่อนไหวของโรงเรียน การ เชิญผู้ปกครองเป็นอาสาสมัครในการร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ กิจกรรม ต่าง ๆ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ โรงเรียนเป็นผู้ริเริ่มเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมและ ผู้ปกครองก็ต้องเปิดและเข้าใจเจตนารมณ์ของโรงเรียน พร้อมทั้งให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมจึง จะเกิดขึ้นได้ตามที่ทุกฝ่ายมุ่งหวัง

2.2.5 แนวทางในการส่งเสริมความร่วมมือของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาเด็ก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, น. 71 – 75) ได้รายงานการศึกษาจากการสอบถาม ครู / อาจารย์ พ่อแม่ ผู้ปกครองของโรงเรียนต่าง ๆ ประมาณ 1,500 คน โดยการออกแบบสอบถามในประเด็นด้าน การอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน การอาสาสมัครเพื่อพัฒนาการศึกษา

การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่บ้าน การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของโรงเรียน และการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากร โดยประเด็นดังกล่าวได้รายละเอียดของกิจกรรม ซึ่งเป็นแนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครอง ดังนี้

1) แนวทางการสร้างความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ด้านการอบรมเลี้ยงดู

1.1) พัฒนาสมองของลูกตั้งแต่วัยทารกโดยรับประทานที่ถูกหลักโภชนาการมีประโยชน์ และหมั่นออกกำลังกายอย่างเหมาะสม

1.2) สร้างสัมพันธภาพหรือบรรยากาศที่ดีในครัวเรือน ทำครอบครัวให้อุ่นมั่งมีความรักที่เอื้ออาทรอย่างทั่วถึง

1.3) ให้อาหารที่สะอาดและมีคุณค่าต่อร่างกาย และฝึกให้ออกกำลังกายอย่างเหมาะสม

1.4) ตรวจสอบและพัฒนาสุขภาพของลูกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้

1.5) สังเกตแนวความสามารถและความสนใจของลูก

1.6) อ่านหนังสือให้ลูกฟัง และเลือกดูรายการโทรทัศน์ที่เป็นประโยชน์พร้อมกับลูก

1.7) เล่นกับลูกเพื่อฝึกการพูด การฟัง การสังเกต และการวิเคราะห์

2) แนวทางการสร้างความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ด้านการสื่อสาร

พบปะครูของลูกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของลูกที่อยู่ที่บ้าน

2.1) ดูแลลูกในเรื่องการให้ไปโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ การเรียนและทำการบ้าน

2.2) ให้ออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนในเรื่องต่าง ๆ

2.3) พบปะเครือข่ายผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียน

3) แนวทางการสร้างความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครองด้านการเป็นอาสาสมัครเพื่อพัฒนาการศึกษา

3.1) ให้ความร่วมมือเป็นอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนเช่น เป็นครูพ่อ ครูแม่ในการสอนหรืออบรมวิชาการต่าง ๆ ตามความถนัดหรือเชี่ยวชาญให้ความ

ช่วยเหลือและสนับสนุนด้านปัจจัยเพื่อพัฒนาบุคลากรครูของโรงเรียนในการฝึกอบรมและพัฒนา
ด้านวิชาการต่าง ๆ การลงมือช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน การช่วยฝึกทักษะ การกีฬากับ
นักเรียน การเข้ามาดูแลด้านโภชนาการในโรงเรียน เป็นต้น

3.2) จัดตั้งกลุ่ม / ชมรม / สมาคมผู้ปกครองโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ
จัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง

3.3) สร้างและขยายเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายทั้ง
ภายในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียน

3.4) แนวทางการสร้างความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ด้านการจัดบรรยากาศการ
เรียนรู้ที่บ้าน

4) แนวทางการสร้างความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ด้านการจัดบรรยากาศ
การเรียนรู้ที่บ้าน

4.1) จัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เอื้ออำนวยต่อกระบวนการเรียนรู้ และการคิด
สร้างสรรค์ด้วยตนเอง

4.2) ถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมตามศักยภาพ

5) แนวทางการสร้างความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ด้านการเข้ามามีส่วนร่วมใน
การตัดสินใจของโรงเรียน

5.1) สมัครเข้าเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนลูก

5.2) เข้าร่วมฟังและอบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียน

5.3) การเข้าร่วมคิดวิเคราะห์ ช่วยแก้ปัญหา เช่น กระบวนการเรียนการสอน การ
บริหารการเงิน การบริหารงานบุคคล การป้องกันภัยจากภายนอกโรงเรียน การกำหนดและจัดลำดับ
ความต้องการของงาน / โครงการ ร่วมประเมินผลการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบและให้ความเห็น
เพื่อการปรับปรุงงาน

5.4) ร่วมรับผิดชอบในผลงานที่เกิดขึ้นของโรงเรียนในฐานะผู้มีส่วนร่วม

6) แนวทางการสร้างความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ด้านการเป็นผู้ประสานงานใน
การระดมทรัพยากร

6.1) ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างแหล่ง ทรัพยากร ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษากับโรงเรียน

2.3 การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.3.1 ความสำคัญและความหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ความสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ (John Dewey) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมหรือการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย มีความสำคัญมากในการจัดให้เด็กได้คิดแก้ปัญหา การแสดงออกอย่างอิสระและสามารถนำความรู้สึกที่ได้รับจากประสบการณ์นั้น ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหาาร่วมด้วย

ความหมายของการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

การส่งเสริมพัฒนาการ หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้เด็กในแต่ละช่วงวัยได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะเหมาะสมตามวัย หรือมีพัฒนาการตามธรรมชาติของวัย (ปรัชญา วิหกโต หน่วยที่ 2 หน้า 2-7,8) ซึ่งขอบข่ายของการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก จะมี 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านร่างกาย เกี่ยวข้องกับความสามารถของร่างกายในการทรงตัวในอิริยาบถต่าง ๆ และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ไปโดยการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ เช่น การนั่ง ยืน เดิน วิ่ง กระโดด ฯลฯ การใช้สัมผัสรับรู้ และการใช้ตาและมือประสานกันในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การหยิบจับของการขีดเขียน ปั้น ประดิษฐ์ เป็นต้น

2) ด้านอารมณ์-จิตใจ เกี่ยวข้องกับความสามารถในการรู้สึกและแสดงความรู้สึก เช่น พอใจ ไม่พอใจ รัก ชอบ โกรธ เกลียด กลัว และเป็นสุข ความสามารถในการแยกแยะ ความลึกซึ้ง และควบคุมการแสดงออกของอารมณ์อย่างเหมาะสม เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆตลอดจนการสร้างความรู้สึกที่ดีและนับถือต่อตนเอง หรืออัตมโนทัศน์ซึ่งเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านสังคมด้วย บางครั้งจึงมีการรวมพัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจกับทางด้านสังคมเป็นกลุ่มเดียวกัน

3) ด้านสังคม เกี่ยวข้องกับความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีทักษะการปรับตัวในสังคม คือ สามารถทำหน้าที่ตามบทบาทของตน ร่วมมือกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ความเป็นตัวของตัวเอง และรู้กาลเทศะสำหรับเด็กหมายความว่ารวมถึง ความสามารถในการช่วยตัวเองในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้พัฒนาการด้านสังคมยังเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านจิตวิญญาณ คุณธรรม และเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านสติปัญญา ทำให้รู้จักแยกแยะความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และความสามารถในการเลือกดำรงชีวิตในทางสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมอีกด้วย

4) ด้านสติปัญญา เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆกับตนเอง การรับรู้ รู้จักสังเกต จดจำ วิเคราะห์ การรู้จักคิด รู้เหตุผล และความสามารถในการแก้ปัญหา ตลอดจนการสังเคราะห์ ซึ่งเป็นความสามารถเชิงสติปัญญาในระดับสูง ซึ่งแสดงออกด้วยการใช้ภาษาสื่อความหมายกับการใช้ภาษาสื่อความหมายกับการใช้ตากับมือทำงานประสานกันเพื่อแก้ปัญหา จึงมีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านสติปัญญา

2.3.2 หลักการและแนวทางในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยมี หลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 น. 39-40)

1) หลักการจัดประสบการณ์

1.1) จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็ก โดยองค์รวมอย่าง

ต่อเนื่อง

1.2) เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

1.3) จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต

1.4) จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์

1.5) ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2) แนวทางการจัดประสบการณ์

2.1) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือเหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับ พัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.2) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2.3) จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ คือบูรณาการทั้ง ทักษะ และสาระการเรียนรู้

2.4) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

2.5) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ กัน

2.6) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

2.7) จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.8) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

2.9) ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

2.10) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

2.3.3 พัฒนาการประจำวัยของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการประจำวัยของเด็ก คือ คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้นๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำไปช่วยในการพัฒนาเด็กให้เต็มความสามารถและศักยภาพ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการพัฒนาจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์ เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขได้ทันเวลาที่ โดยได้กำหนดคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 3-5 ปี และพัฒนาการด้านต่างๆ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 น. 32-35)

คุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 3-5 ปี

พัฒนาการทางด้านร่างกายเด็กมีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย มีสุขนิสัยที่ดี และมีกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน โดยมีสภาพที่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 1) มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
- 2) รู้จักรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย เด็กควรที่จะยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ, ล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร, นอนพักผ่อนให้เป็นเวลา และออกกำลังกายให้เป็นเวลา
- 3) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ด้วยการเล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัย เมื่อมีผู้ชี้แนะ

4) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและทรงตัวได้ดี เช่น เด็กสามารถเดินตามแนวที่กำหนดได้, รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วยในการรับได้ เป็นต้น

5) ใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว คือ เด็กสามารถใช้กรรไกรตัดกระดาษจากกันได้ โดยใช้มือเดียว, เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ และร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 ซม. ได้ พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

เด็กอายุ 3 ปี ควรมีสภาพจิตใจที่ดีมีความสุข ชื่นชม แสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหวและมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตใจที่ดีงาม โดยมีสิ่งเหล่านี้เป็นตัวบ่งชี้เพื่อนำไปสู่สภาพที่พึงประสงค์

1) ความซื่อสัตย์สุจริต เด็กปฐมวัยควรบอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเอง และสิ่งใดเป็นของผู้อื่น

2) ความมีเมตตา กรุณา และช่วยเหลือแบ่งปัน เด็ก 3-5 ปี ควรสามารถแสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ

3) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยมีการแสดงออกทางสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น

4) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ

พัฒนาการด้านสังคม

ควรมีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีสภาพที่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

1) สามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ, รับประทานอาหารด้วยตนเอง, ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ เป็นต้น.

2) มีวินัยในตนเอง เด็กสามารถเก็บของเล่นใช้เข้าที่ เมื่อมีผู้ชี้แนะ เช่น เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ เป็นต้น

3) ประหยัดและพอเพียง ด้วยการใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ

4) ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ และสามารถทิ้งขยะได้ถูกต้อง

5) มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย เช่น ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ, หยุดเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

6) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเองได้

7) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น เด็กช่วงอายุ 3-5 ปีสามารถเล่นร่วมกับเพื่อนได้ ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคย เมื่อมีผู้ชี้แนะ

8) ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เช่น สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ, ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตาม เมื่อมีผู้ชี้แนะ เป็นต้น

พัฒนาการด้านสติปัญญา

เด็กในช่วงอายุ 3-5 ปี ควรใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย โดยมีสภาพที่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ เด็กสามารถฟังผู้อื่นพูดจนจบและโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้ สามารถเล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ แบบต่อเนื่อง ให้ผู้อื่นเข้าใจในเรื่องราวได้

2) อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ เช่น สามารถอ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน, เขียนขีด เขียนภาพ ได้อย่างมีทิศทาง เป็นต้น

3) มีความสามารถในการคิดรวบยอด เช่น บอกลักษณะของสิ่งของต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส, จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การงานเพียงลักษณะเดียว, คัดแยกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน, เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ เป็นต้น

4) มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล เช่น สามารถระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ เมื่อมีผู้ชี้แนะ, คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น เป็นต้น

5) มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เช่น สามารถตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ ได้, แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก เป็นต้น

6) เล่นหรือทำงานศิลปะตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ เด็กสามารถสร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองได้

7) แสดงท่าทางเคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ สามารถเคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองได้

8) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีความสนใจฟัง หรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

9) มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ เช่น ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ, เชื่อมโยงคำถาม “อะไร” ในการค้นหาคำตอบได้ เป็นต้น.

2.3.4 วิธีการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ยังมีหลายลักษณะตามกิจกรรมที่โรงเรียนและครูร่วมกันสร้างสรรค์ขึ้น โดย Morrison (2000, pp. 363-364) ได้เสนอกิจกรรมการมีส่วนร่วมสำหรับผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ว่า การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมต้องให้เป็นไปอย่างสบาย ครูสามารถจัดกิจกรรมทักษะให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมอย่างน้อย 4 วิธี (ธรรมรัศมิ พงษ์ทอง, น. 45-43)

1. วิธีให้มีส่วนร่วมในการทำงาน เป็นวิธีที่มุ่งให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานตามความสามารถของผู้ปกครอง เช่น การเป็นผู้ช่วยครู การเป็นพี่เลี้ยงเด็ก การหาทุน การร่วมทำงานธุรการ เป็นต้น การมีส่วนร่วมแบบนี้ผู้ปกครองจะได้ประโยชน์ร่วมด้วยและค่อนข้างเป็นเอกเทศ

2. วิธีให้มีส่วนร่วมโดยเน้นกระบวนการ เป็นการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการศึกษา เป็นผู้ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา เช่น การวางแผนหลักสูตร การคัดเลือกตำรา การวางมาตรฐานการทำงาน เป็นต้น วิธีการนี้กำลังแพร่หลาย เพราะทั้งผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการตัดสินใจทางการศึกษา

3. วิธีการมีส่วนร่วมโดยเน้นการพัฒนาคุณภาพครอบครัวเป็นหลัก ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองโดยตรง เพราะผู้ปกครองที่เข้าร่วมจะได้เรียนรู้วิธีการปฏิบัติที่เป็นการสร้างเสริมครอบครัว การมีส่วนร่วมลักษณะนี้พบในโครงการร่วมมือของโรงเรียน ชุมชน โรงเรียนสหกรณ์ และโครงการเฮดสตาร์ทของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

4. วิธีการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ คือ การประมวลวิธีการดังกล่าวข้างต้นมาประสานกัน โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางและให้ครอบครัวมีส่วนร่วมการตัดสินใจในกิจกรรมของโรงเรียนและในเรื่องการมีส่วนร่วมนี้

นอกจากนี้ รายงานการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, น. 153-157) ได้เสนอการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่เหมาะสมกับสังคมไทยในการพัฒนาการศึกษาดังนี้

1. การเชิญผู้ปกครอง และผู้อาวุโส กรรมการชุมชน มาเยี่ยมโรงเรียน และจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะกับครู สังเกตกิจวัตรการเรียนของเด็ก เห็นสภาพแวดล้อมที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่เด็กในโรงเรียน ร่วมคิดร่วมประชุมในหัวข้อต่างๆ ในเวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสม

2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การจัดห้องพบปะสังสรรค์แบบไม่เป็นทางการ เพื่อเป็นที่ที่ผู้ปกครองได้มาพกรอเด็กและได้พบปะอย่างไม่เป็น

ทางการ มีการจัดข้อมูลต่างๆให้ทราบ มีเอกสาร หนังสือที่เป็นประโยชน์ได้อ่านและร่วมหารือกัน มีป้ายประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อข่าวสาร กิจกรรมในรูปแบบต่างๆรวมทั้งป้ายของเด็กๆหรือคณะกรรมการนักเรียนที่สามารถสื่อสารเรื่องราว

3. การเชิญผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครในงานด้านต่างๆ เช่น การเป็นครูร่วมสอนการเป็นโค้ชนักกีฬา การคิว หรือการสอนพิเศษในความรู้เฉพาะด้าน การรับเป็นเจ้าภาพในการสนับสนุนค่าเดินทางทัศนศึกษาในบางรายการ การเปิดสอนสถานที่ทำงานของผู้ปกครองให้เด็กไปดูงาน ไปฝึกงานการจัดคณะเจ้าหน้าที่ของบริษัทมาให้ความรู้เสริมในเรื่องการงานอาชีพที่เด็กมีความสนใจ

4. การจัดประชุมปฏิบัติการในหัวข้อต่างๆที่หลากหลายโดยมีการกำหนดปฏิทินการประชุมไว้ล่วงหน้า เพื่อปลูกเร้าความสนใจและจะได้เตรียมตัวและเวลาไว้ก่อนล่วงหน้า

5. การจัดกิจกรรมตามวาระ เช่น การจัดติววิชาต่างๆในช่วงใกล้สอบ โดยอาศัยทรัพยากรจากศิษย์รุ่นพี่ ผู้ปกครองบางท่านที่มีความรู้ด้านนั้นอยู่แล้วมาช่วยให้ความรู้พิเศษเพิ่มเติม โดยโรงเรียนจัดหาสถานที่รับรอง หรืออำนวยความสะดวกให้เหมาะสม

6. การจัดทำเอกสาร จดหมายข่าวจากโรงเรียนถึงผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ โดยอาสาสมัครผู้ร่วมเขียน ผู้ร่วมค้นข้อมูลจากกลุ่มผู้ปกครองที่มีความสนใจ

7. คณะกรรมการสมาคมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาควรร่วมกันกำหนดนโยบายการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในการกำหนดบทบาทและแนวทางดังกล่าว ควรมีการกำหนดเขตอำนาจความรับผิดชอบในส่วนผู้ปกครองให้ชัดเจนการกระจายอำนาจให้ผู้ปกครองเข้าร่วมและมอบอำนาจ การตัดสินใจบางระดับให้ จะส่งผลให้ผู้ปกครองเข้าใจขอบเขต บทบาทที่ชัดเจน รู้สิทธิมีพันธะผูกพันเข้ามาร่วมทำงานโดยมีความตั้งใจและเต็มใจมากขึ้น

8. โรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน อำนวยความสะดวกให้ครอบครัวเข้ามาร่วมงาน โดยทำหน้าที่ประสานและให้ข้อมูลข้อเท็จจริงตามที่ต้องการ หรืออาจจัดให้มีบุคลากรที่เป็นตัวแทนของผู้บริหาร เข้ามาทำหน้าที่ประสานงานอย่างใกล้ชิดมากขึ้น เพื่อติดตามผู้ปกครองและพัฒนาความสัมพันธ์ให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น

9. การกำหนดกิจกรรมพัฒนาความสัมพันธ์กับครอบครัวในลักษณะต่างๆโรงเรียนและผู้ปกครองควรมีการคิดค้นรูปแบบกิจกรรมและมีการกำหนดให้หลากหลาย เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจของตนมากขึ้น เช่น การจัดประชุมประจำในระดับห้องเรียนและระดับชั้น การจัดประชุมผู้ปกครองเฉพาะกลุ่ม เช่น เฉพาะกลุ่มที่เด็กเป็นเพื่อนสนิทสนมกันอยู่แล้ว เพื่อให้ผู้ปกครองได้รู้จักพ่อแม่ของเพื่อนที่ลูกของตนสนิทสนมด้วยการจัดประชุม

กลุ่มผู้ปกครองที่ประสบปัญหาในการเลือกแผนการเรียนของลูกหรือเรื่องอื่น ๆ ที่มีความหลากหลาย หรือเป็นความสนใจเฉพาะเรื่อง หรือการจัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์และคุ้มครองเด็กจากการถูกละเมิดในด้านต่างๆ

10. การส่งข่าวสารข้อมูลถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างไม่เป็นทางการด้วยจดหมายที่ไม่มีลักษณะเป็นทางการมากเกินไป ซึ่งอาจเป็นจดหมายที่ครูเขียนถึงผู้ปกครองบางรายด้วยตนเองเพื่อบอกเล่าข้อมูลเกี่ยวกับเด็กในด้านต่างๆที่มีลักษณะเฉพาะ

11. การเยี่ยมบ้าน โดยผู้แทนผู้ปกครองและครูที่เด็กมีความสนิทสนมด้วย ในกรณีที่เด็กบางรายอาจมีความจำเป็นที่ครูต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และไม่สามารถนัดพบกันที่โรงเรียนได้ หรือทางผู้ปกครองไม่ว่างที่จะมาพบครูของเด็กในโรงเรียน

12. การจัดประชุม ฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจร่วมกันโรงเรียน ควรจัดหากิจกรรมอบรมครู บุคลากรในโรงเรียนให้รับทราบและมีความเข้าใจในนโยบายของโรงเรียนที่มีต่อครอบครัวให้ชัดเจน เพื่อจะได้ร่วมกันเป็นตัวแทนในการตอบปัญหาของผู้ปกครองได้อย่างเหมาะสม

2.3.5 กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่บ้าน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544, น. 26-27)ยังได้เสนอกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการศึกษาของลูกที่บ้าน ดังนี้

1. การให้ความรัก โดยเอาใจใส่ให้ความสบาย และความปลอดภัย มีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน

2. การให้ลูกได้มีเวลาส่วนตัวที่จะทำในสิ่งที่สนใจ และแสดงออกอย่างหลากหลาย

3. การให้อิสระทางความคิด การพูดและการกระทำแก่เด็กอย่างเหมาะสม

4. แสดงความสนใจ หรือชื่นชมในสิ่งที่ลูกนำเสนอหรือการค้นพบสิ่งต่างๆแก่ลูกตามควรแก่กรณี

5. มีความอดทน รับฟังความคิดเห็นและผลงาน โดยหลีกเลี่ยงการลงโทษที่ลูกไม่เข้าใจความผิดของตน

6. เสริมสร้างให้ลูกมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความพึงพอใจ และให้การยกย่องหรือเลือกดูรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์

7. อ่านหนังสือให้ลูกฟังหรือเลือกรายการ โทรทัศน์ที่มีประโยชน์ โดยคำนึงถึงวัยและพัฒนาการเป็นหลัก รวมทั้งให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ลูก

8. กระตุ้นและฝึกทักษะพื้นฐานให้ลูกในแง่มุมต่างๆอยู่เสมอ

9. ปรับสภาพแวดล้อมที่บ้าน รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์การเรียนเพื่อให้ลูกได้เรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

10. ตั้งคำถามและฝึกการค้นหาคำตอบด้วยเหตุผลบ่อยๆ
11. พาลูกไปชมนิทรรศการ กิจกรรมและสถานที่สำคัญๆ
12. สร้างนิสัยที่ดีให้แก่ลูก เช่น ฝึกให้มีความรับผิดชอบ รู้จักความอดทน รู้จักความสำเร็จและความผิดพลาด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักคุณค่าแท้และคุณค่าเทียมของสิ่งต่างๆ ฯลฯ
13. ตรวจสอบและพัฒนาสุขภาพของลูกอย่างสม่ำเสมอ
14. สนทนาร่วมกับลูก โดยคำนึงถึงความสนใจของลูกเป็นหลัก
15. เป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูก
16. ให้ความร่วมมือกับครูในการส่งเสริมการเรียนรู้ของลูกอย่างใกล้ชิด เช่น พบปะครูของลูกอย่างสม่ำเสมอให้ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียน
17. ส่งเสริมให้ลูกเป็นของตัวเอง รู้จักคิดวางแผนและตัดสินใจด้วยตนเอง
18. จัดเตรียมห้องหรือส่วนหนึ่งของห้องไว้เป็นสัดส่วน รวมทั้งหาเครื่องเล่นและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆไว้ให้ลูก
19. เอาใจใส่คำถามและคำตอบของลูกด้วยความอดทนจริงใจที่สุดเท่าที่จะทำได้
20. เชื่อและศรัทธาว่าลูกมีความรู้สึกที่ดี

2.3.6 รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในต่างประเทศ

ในต่างประเทศได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาและประสบความสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544, น. 91-92) ดังนี้

1. ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ให้ความสำคัญการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ของการศึกษาว่า โรงเรียนทุกแห่งต้องส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนที่ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กได้นำโครงการผู้ปกครองในฐานะหุ้นส่วนการศึกษา (Parent as educational partners : PEP) มาใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 1991-1992 โดยมีกิจกรรม ได้แก่ 1) โครงการเยี่ยมเยียนทางบ้าน 2) โครงการเครือข่ายโทรศัพท์ 3) การส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน 4) การฝึกอบรมผู้ปกครองอาสาสมัครช่วยงานโรงเรียน 5) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ปกครองในรูปคณะกรรมการต่างๆ และ 6) การประเมินความต้องการของผู้ปกครอง

2. สหราชอาณาจักรได้จัดทำโครงสร้างจัดโครงการศึกษามีลักษณะกระจายอำนาจจากรัฐบาลกลางไปสู่การปกครองโดยรัฐบาลระดับท้องถิ่นร่วมกับองค์กรที่จัดการศึกษาอื่นๆใน

ท้องถิ่น ตัวอย่างโครงการการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) โครงการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน โดยเชิญผู้ปกครองมาร่วมช่วยเหลือหรือร่วมเรียนด้วยในกรณีที่ผู้ปกครองมีปัญหาด้านการอ่าน 2) โครงการมีส่วนร่วมในการอ่านของเด็ก โดยกระตุ้นให้ปู่ย่าตายายเข้ามามีส่วนร่วมในการอ่านของเด็กๆ 3) โครงการ C'mon Everybody เป็นโครงการที่จัดให้ครอบครัวที่บุตรหลานมีปัญหาทางพฤติกรรมมารวมตัวกัน เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมที่จำเป็นแก่เด็กๆ 4) โครงการ Home – start คือ จัดอาสาสมัครเยี่ยมครอบครัวที่มีปัญหาที่บ้านและเสนอความช่วยเหลือที่จำเป็น 5) การจัดทำพันธะสัญญา เป็นข้อตกลงระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยมีข้อกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน การไปโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและตรงเวลาของนักเรียน การร่วมกันดูแลด้านวินัย พฤติกรรม การบ้าน การประเมินความก้าวหน้าในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

ส่วนประเทศออสเตรเลีย ได้ดำเนินการดังนี้ 1) ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหาทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการศึกษา 2) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน และ 3) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ตั้งที่ เขาวนุช ทานาม (2545, น. 32) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสอนภาษาจีน พบว่า ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับนวลศรี งามทรัพย์ (2552, น. 62) พบว่า ปัจจัยจูงใจที่ทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน เนื่องจากกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นไม่ได้ใช้เงินของผู้ปกครอง ดังนั้นรายได้ของผู้ปกครองจึงไม่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน ซึ่งแตกต่างกับลักษณะ ฤทธาภาณี (2547, น. 14) ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยต่อการมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า รายได้ต่อเดือนของครอบครัวที่แตกต่างกันส่งผลให้ทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน แตกต่างกัน

จึงสรุปได้ว่า ระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ของผู้ปกครองน่าจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิด/ทัศนคติ/ความต้องการการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วม ได้แก่ การร่วมคิด ร่วมวางแผน การร่วมตัดสินใจ การร่วมดำเนินการ การรวมรับผิดชอบ การร่วมติดตามประเมินผล การร่วมแก้ปัญหา และร่วมชื่นชม สำหรับรูปแบบการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานของผู้ปกครอง ด้านการสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการร่วมมือกับชุมชน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรองกาญจน์ เชิญชัยวชิรากุล (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหพันธ์ พบว่า ระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับตามระดับความเห็นจากมากไปหาน้อย คือด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเลี้ยงดู ด้านการเรียนของเด็กที่บ้าน ด้านความร่วมมือกับชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการเป็นอาสาสมัคร ผู้ปกครองเพศชาย มีความคิดเห็นสูงกว่าเพศหญิง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้ปกครองระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ปกครองที่มีลักษณะอาชีพมีรายได้ประจำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมสูงกว่าผู้ปกครองมีลักษณะอาชีพมีรายได้ไม่แน่นอนและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลสรุปปัญหาอุปสรรค พบว่า ผู้ปกครองไม่มีเวลาเพียงพอในการอบรมเลี้ยงดู ไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและได้รับข่าวสารจากทางโรงเรียนน้อย ควรเพิ่มวิธีการในการสื่อสารที่หลากหลายและส่งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีการพบปะพูดคุยระหว่างผู้ปกครองกับครูประจำชั้น และมีการจัดกิจกรรมในวันเสาร์และวันอาทิตย์ เพื่อให้ผู้ปกครองทำงานประจำได้มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนมากขึ้น

พัชรินทร์ จันทร์ส่องแสง (2551) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโครงการศูนย์เลี้ยงเด็ก เพื่อผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบกิจการและชุมชน ใน 4 ด้าน คือ การติดต่อสื่อสาร การเป็นอาสาสมัคร การส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่บ้าน และการตัดสินใจ พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน และการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการอาสาสมัครและการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย ปัญหาการมีส่วนร่วมของการเรียนรู้ของเด็กที่บ้าน และด้านการเป็นอาสาสมัคร ผู้ปกครองระบุว่า ไม่มีเวลาเข้าร่วมในขณะที่ปัญหาด้านการตัดสินใจ ผู้ปกครองระบุว่า ทางศูนย์เลี้ยงเด็กไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม ข้อเสนอแนะที่ผู้ปกครองเรียกร้องมากที่สุด คือ การจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอกับเด็กและการจัดสรรเวลาพักเที่ยงในการร่วมกิจกรรมกับเด็ก ศูนย์เลี้ยงเด็กส่วนใหญ่ไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยใช้การสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้ดูแลเด็กกับผู้ปกครอง

ศิริวรรณ วัฒนาวรรชัช (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนปฐมวัย พบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบหลักคือ หลักการที่อยู่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และครูผู้สอน วัตถุประสงค์รูปแบบเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนปฐมวัย ด้านการ

ช่วยเหลือและด้านการแบ่งปัน สารและกระบวนการกิจกรรมและขั้นตอน การดำเนินงาน ระยะเวลาและการวัดประเมินผล การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ที่ตัดสินใจ (Participation in decision making : PD) 2) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Participation in implementation : PI) 3) มีส่วนร่วมในการประเมิน (Participation in evaluation: PE) และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มี 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการเตรียมตัวผู้เรียน 2) ขั้นการปฏิบัติกิจกรรม และ 3) ขั้นการประเมินผลและผลการศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบ พบว่า นักเรียนปฐมวัยกลุ่มทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม นอกจากนี้ยังพบว่า ครูและผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำรูปแบบไปใช้อยู่ในระดับมาก

พัชรา พุ่มพชาติ (2552) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ และสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีพัฒนาการสูงขึ้นเป็นลำดับและครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบการจัดประสบการณ์แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับดีมาก ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

วันเพ็ญ สืบญาติ (2552) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : ศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาศูนย์เด็กเล็กในด้านการมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับดี มีส่วนร่วมค่อนข้างมาก ในด้านการมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ในด้านการมีส่วนร่วม ด้านผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก ในด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย

กนกวรรณ โรจนพร (2553) ได้ศึกษาเรื่องราวการมีส่วนร่วม และแนวทางการพัฒนาของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยรวมและหลายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้าน การอบรมเลี้ยงดู ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการสื่อสาร ด้านการบริการ และด้านการจัดสภาพแวดล้อม และผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ ไม่แตกต่างกัน ส่วนแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ทั้ง 5 ด้าน สามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยได้

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยในทัศนระของครูและผู้ปกครอง พบว่า ด้านความรู้ ทักษะคิด และความคาดหวังในการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัยของคุณครูและผู้ปกครอง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เน้นพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และกลุ่มที่เน้นเพื่อการแข่งขัน พ่อแม่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย ครูมีความสนใจในการส่งเสริมการอ่านของเด็กมากที่สุด ปัจจัยที่ส่งเสริมการอ่านของเด็กมากที่สุด คือ การอ่านให้เด็กฟัง ไม่บังคับให้เด็กอ่านให้ออก หรืออ่านแบบสะกดได้ การส่งเสริมการอ่านควรเริ่มจากสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก พ่อ แม่ ผู้ปกครอง หรือคนใกล้ชิดคุณครูผู้ปกครองต้องมีส่วนในการพัฒนาและส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย รูปแบบการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัยมี 3 แบบได้แก่ นโยบาย ความเข้าใจ และกิจกรรม นั่นคือ ต้องมีนโยบายที่ชัดเจนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบว่า ควรส่งเสริมการอ่านในลักษณะใด ควรมีการรณรงค์ให้การศึกษาแก่พ่อแม่ให้พ่อแม่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมให้เด็กรักการอ่าน ครูควรมีหนังสือแล้วอ่านให้เด็กฟัง

เชมจิรา บุญต่าย (2544) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี พบว่า 1) ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จรรยาธิษั ดิวิ (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนวัดสุคันธศีลาราม (หอมศิลวิทยาการ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมเสริมประสบการณ์พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 กิจกรรมคือ กิจกรรมเสรี อยู่ในระดับปานกลาง 5 กิจกรรมเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษาและกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายกิจกรรม มีความแตกต่างกันมาก และเมื่อจำแนกตามรายได้พบว่า ผู้ปกครองมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10000 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 10001 – 30000 บาทไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองมีรายได้ 10001 – 30000 บาท กับรายได้ 30000 บาทขึ้นไป

แตกต่างกันเล็กน้อยและผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10000 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 30000 บาทขึ้นไป แตกต่างกันน้อย

นวิยา วาจาสิทธิ์ (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ ด้านการอาสาสมัคร และด้านร่วมมือกับชุมชน ตามลำดับ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพ แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ยกเว้น ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ 1) ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครองควรสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว ชักถามเรื่องราวต่าง ๆ ในแต่ละวัน สอดแทรกคุณธรรมในขณะที่พูดคุย 2) ด้านการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ ผู้ปกครองควรเข้าร่วมประชุมผู้ปกครองเพื่อรับฟังข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมของโรงเรียนทุกครั้ง ตามความสามารถของตนเอง 3) ด้านการอาสาสมัคร ได้แก่ ควรอาสาช่วยเหลือศูนย์เด็กเล็กตามกำลังความสามารถ ตามนโยบายของศูนย์ 4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ได้แก่ ควรตรวจการบ้าน ช่วยสอนการบ้าน ช่วยทบทวนสิ่งที่ครูสอน อ่านหนังสือและเล่านิทานให้ฟัง 5) ด้านการตัดสินใจ ได้แก่ ครูฝึกให้เด็กกล้าและตัดสินใจด้วยตนเองอย่างอิสระและ 6) ด้านการร่วมมือกับชุมชน ได้แก่ ควรพาเด็กเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

กรองกาญจน์ เชิญช่วยชีวิตกุล (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ในภาพรวม เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ตามสถานภาพของผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และลักษณะของอาชีพและเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่ม

ตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างง่ายจากผู้ปกครองปีการศึกษา 2549 จำนวน 220 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าระดับ 5 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .9% วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับตามระดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเลี้ยงดู การเรียนของเด็กที่บ้าน ด้านความร่วมมือกับชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการเป็นอาสาสมัคร ผู้ปกครองเพศชายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์สูงกว่าผู้ปกครองเพศหญิง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์สูงกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ปกครองที่ลักษณะอาชีพมีรายได้ประจำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์สูงกว่าผู้ปกครองที่ลักษณะอาชีพมีรายได้ไม่แน่นอน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการสรุปปัญหาอุปสรรค พบว่า ผู้ปกครองไม่มีเวลาเพียงพอในในอบรมเลี้ยงดู ไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและได้รับข่าวสารจากโรงเรียนน้อย และมีข้อเสนอแนะคือ ควรเพิ่มวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายและส่งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีการพบปะพูดคุยระหว่างผู้ปกครองกับครูประจำชั้นและควรมีการจัดกิจกรรมในวันเสาร์และวันอาทิตย์ เพื่อให้ผู้ปกครองที่ทำงานประจำได้มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนมากขึ้น

อุษณีย์ บุญชมพู (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้นอกชั้นเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่ 1 – 3) โรงเรียนเฟื่องฟ้าวิทยา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรม การส่งเสริมการเรียนรู้นอกชั้นเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับสูง ผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นพ่อ แม่ และปู่ย่า ตายาย และอื่น ๆ มีพฤติกรรมในการส่งเสริมการเรียนรู้นอกชั้นเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาและมีวุฒิต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีพฤติกรรมส่งเสริมการเรียนรู้นอกชั้นเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเชื้อชาติไทยและเชื้อชาติอื่น ๆ มีพฤติกรรม การส่งเสริมการเรียนรู้นอกชั้นเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ต่ำกว่าเดือน 5000 บาทต่อเดือน และมีรายได้ 5000 บาทขึ้นไปต่อเดือน มีพฤติกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้นอกชั้นเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีอาชีพข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจและมีอาชีพค้าขาย ผู้ประกอบการและอื่น ๆ มีพฤติกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้นอกชั้นเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานและเทคโนโลยีและกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกศรินทร์ ชุมจิตต์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ผลการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนพบว่า ผู้ปกครองปฏิบัติอยู่ในระดับบ้อยทั้ง 3 ด้านโดยจะสรุปประเด็นของแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามโครงการรักการอ่านของโรงเรียน ผู้ปกครองปฏิบัติบ้อย 2) ด้านการเป็นตัวอย่างในการอ่านพบว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการเป็นตัวอย่างในการอ่านอยู่ในระดับปฏิบัติบ้อย แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมที่ผู้ปกครองแสดงความคิดต่อการอ่านจะทำให้เด็กได้เลียนแบบพฤติกรรมนั้นและรักการอ่าน ในที่สุด 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม พบว่าผู้ปกครองโดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับบ้อยและบทบาทที่ผู้ปกครองปฏิบัติบ้อยที่สุดคือ ทำกิจกรรมการอ่านกับลูกที่ห้องนอน และปฏิบัติบ้อยลงมา คือสอนให้เด็กจัดหนังสือให้เป็นระเบียบหลังการอ่านและสอนให้เด็กรู้จักการดูแลรักษาหนังสือหลังการอ่านแสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองนั้นให้ความใกล้ชิดกับเด็กและต้องการที่จะปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กจากสิ่งที่กล่าวมาสรุปได้ว่าผู้ปกครองนั้นเห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในการอ่านควบคู่ไปกับการส่งเสริมการอ่าน

ไพบรยา ศุภจิตร์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนวัดชินวราราม อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนวัดชินวราราม อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ กับด้าน ความประพฤติ ในภาพรวมของการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านความรู้อยู่ในระดับ

มาก ตามลำดับดังนี้คือ การให้คำปรึกษา ให้ความร่วมมือกับ โรงเรียนประเมินผลตามสภาพที่เป็นจริง การกำกับดูแลการทำงานและให้ความรู้เรื่องสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น สำหรับการมีส่วนร่วมด้านความประพฤติ พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมส่งเสริมในด้านวินัยของนักเรียนในระดับมาก ได้แก่ ด้านการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ คุณค่าของสิ่งของและบำรุงรักษาของตนเอง และฝึกให้นักเรียนเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์

โสภณ มัดลิ่ง (2551) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ สังกัดกรุงเทพมหานคร การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 70 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 20 – 25 ปี วุฒิการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า) มีรายได้ต่อเดือน 5001 – 10000 บาท ประกอบอาชีพ รับจ้างและมีความสัมพันธ์กับนักเรียน เป็นญาติจากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและลำดับความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) พัฒนาการด้านร่างกาย พบว่าเด็กรู้จักดูแลรักษาความสะอาดร่างกายเช่น การล้างมือ ล้างปาก และการเล่นกับผู้อื่นอย่างปลอดภัย 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ พบว่าการชมเชยเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ดี สอนให้เด็กรู้จักควบคุมตนเองด้วยวิธีการอธิบายเหตุผลและยกตัวอย่างให้เด็กเข้าใจ 3) พัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เด็กมีโอกาสสนทนาได้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันและส่งเสริมให้เด็กแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยผู้ปกครองให้คำแนะนำ 4) พัฒนาการด้านสังคม พบว่า เด็กมีความเคารพอ่อนน้อมต่อผู้อาวุโส เด็กรู้จักคำว่า “สวัสดี ขอบคุณ ขอโทษ” ได้เหมาะสมตามโอกาส อยู่ในระดับมากที่สุด

กิตติ กรทอง (2552) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษา 3) ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 335 คน จาก 20 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามสถานภาพทางเพศพบว่าไม่ต่างกัน ส่วนผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และอาชีพต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาแตกต่างกัน 3) ปัญหาพบว่า ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลา ต้องทำงาน ด้านการเงินไม่ได้รับเอกสาร กิจกรรมมาก คิดว่าไม่จำเป็น ป่วย ติดธุระ ส่วนข้อเสนอแนะคือให้จัดหาอาสาสมัครช่วยเหลือศูนย์ ให้สมาคมผู้ปกครองและครูช่วยประชาสัมพันธ์ศูนย์ ฯ กับผู้ปกครอง กำหนดวันปฐมนิเทศไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ปกครองได้เตรียมตัวจัดกิจกรรมให้น้อยลงเพื่อลดค่าใช้จ่ายโดยทำแผ่นพับหรือเอกสารทุก ๆ 1 เดือน เพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบข่าวสาร จัดทำข้อมูลที่คิดว่าน่าจะมีความจำเป็นสำหรับ ผู้ปกครองไว้ในศูนย์ ฯ เพื่อให้ความสำคัญของเด็ก

ประพันธ์ เศษสวัสดิ์ (2552) ศึกษาเรื่อง การศึกษาอิสระเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชนในการบริหารงาน โรงเรียนบ้านสถาน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนโรงเรียนบ้านสถาน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านสถาน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งหมด 132 คน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจงตัวแทนจากกลุ่มประชากรทั้งหมด 6 ประเภทคือ ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำศาสนา ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและศิษย์เก่า ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาและมีการวิเคราะห์ เนื้อหาจากแบบสอบถาม ด้วยวิธีทางสถิติพรรณนาโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบ คำบรรยาย การพรรณนาเชิงวิเคราะห์และเขียนสรุปเป็นแบบบรรยาย

ผลการศึกษาพบว่า สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนโรงเรียนบ้านสถาน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา พบว่า เป็นเพศหญิงมากที่สุด มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี และมีอาชีพเกษตรกรกรรม นอกจากนี้ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และมีความสัมพันธ์กับโรงเรียนด้านเป็นผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนในการบริหารงานโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณและด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า

1. สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ในการบริหารงานโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านวิชาการมีส่วนร่วมเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านบุคลากรตามลำดับ

2. สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนในการบริหารงานโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยด้านวิชาการมีปัญหอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ ด้านบุคลากรและด้านการบริหารงานทั่วไปตามลำดับ

3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนในการบริหารงานโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านวิชาการมีความพึงพอใจอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านงบประมาณตามลำดับ

จากงานวิจัยในประเทศดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยควรมุ่งเน้นให้เด็กได้มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา รวมทั้งพัฒนาบุคลิกและพฤติกรรมที่เหมาะสม อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจะทำให้เด็กสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นเกิดการพัฒนาทุกด้าน โดยส่วนใหญ่การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับดี มีส่วนร่วมค่อนข้างมาก ผลการสรุปปัญหาอุปสรรค พบว่า ผู้ปกครองไม่มีเวลาเพียงพอในในอบรมเลี้ยงดูไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนได้รับข่าวสารจากโรงเรียนน้อย และมีข้อเสนอแนะคือ ควรเพิ่มวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายและส่งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีการพบปะพูดคุยระหว่างผู้ปกครองกับครูประจำชั้นและควรมีการจัดกิจกรรมในวันเสาร์และวันอาทิตย์เพื่อให้ผู้ปกครองที่ทำงานประจำได้มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนมากขึ้น

Abel (2008) ได้ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบของการมีส่วนร่วมของพ่อ โดยมีการจัดกรอบงานกิจกรรมให้ปฏิบัติและกลุ่มที่ไม่ได้ปฏิบัติ ความสัมพันธ์กับแม่ และเพศของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่าการตัดสินใจของบิดามีอิทธิพลในการมีส่วนร่วมในด้านวิชาการของลูก พื้นฐานกิจกรรมการมีส่วนร่วมที่บ้าน การเชิญหน่วยงานการช่วยเหลืออื่น ๆ กิจกรรมการสื่อสารที่บ้าน บริบทชีวิตของพ่อ ได้แก่ การรับความรู้ทักษะ การอุทิศเวลา กำลังกายโดยโรงเรียนเป็นฐานของกิจกรรม การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ สภาพแวดล้อมในชีวิตของพ่อ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 ส่วนเพศของเด็กพบว่า ไม่แตกต่างกัน

Kasambira (2008) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติการสื่อสารของครูอนุบาลและแม่ของเด็กที่ต่างวัฒนธรรม และฐานะทางเศรษฐกิจ ที่มีต่อการใช้คำศัพท์ ภาษา และทักษะทางสังคมของเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการรับรู้ในการสื่อสาร โดยการพัฒนาอย่างมี

รูปแบบของครูและแม่ของเด็กระหว่างปฏิกริยาตอบสนองต่อการสอนและการเล่น พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยเฉพาะการสื่อสารของแม่และการสื่อสารของเด็ก โดยแม่ที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่การสื่อสาร อาจเล่นบทบาทสมมติในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของเด็ก ซึ่งสามารถพัฒนาด้านวิชาการ และทักษะทางสังคมของเด็กจึงทำให้การประเมินผลดีขึ้นและนำมาใช้ในการพัฒนาเด็กอื่น ๆ ได้

Tan (2010) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการสร้างความเข้าใจของบิดา พบว่า บิดามีส่วนร่วมในการศึกษากับลูกมากขึ้นและจะส่งเสริมให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียนและการปรับตัวสูงขึ้น และจากการสัมภาษณ์บิดาที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับวิทยาลัย พบว่า เด็กมีผลการเรียนดีและปรับตัวได้ดี บิดารับรู้ว่าการทำงานพร้อมกับดูแลครอบครัว มีข้อดีมากกว่าความขัดแย้ง บิดาที่ไม่มีส่วนร่วมกับเด็ก ๆ ในการทำการบ้านและดูแลพฤติกรรมลูก มีความสัมพันธ์กับโรงเรียนโดยมีการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนโดยตรง และมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการศึกษา

มินค์และแอนเดอร์สัน (Minke and Anderson,2005) ทำการวิจัยพฤติกรรมทางบวกของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดีขึ้นตามกระบวนการ โดยมุ่งเน้นความสำคัญของการศึกษาของลูกเป็นเป้าหมายหลัก ความสัมพันธ์ของครอบครัวและครูในการทำกิจกรรมที่โรงเรียน เป็นกระบวนการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและการพัฒนาความสัมพันธ์ที่สนับสนุนระหว่างครอบครัวและครูมีความเข้าใจกันดี ดังนั้นทั้งทางการศึกษาและผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อทักษะ เพื่อให้ประสบความสำเร็จที่สนับสนุนผลของความร่วมมือระหว่างครอบครัวและโรงเรียนเป็นการให้เด็กได้รับโอกาสในการพัฒนาด้านทักษะดียิ่งขึ้น

วารสาร “ Harvard Family Research Project 2009 “ ได้วิเคราะห์งานวิจัยในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในระดับชั้น K-12 ของสถานศึกษาต่างๆ และได้พบว่า ผลของงานวิจัยหลายเรื่องได้ช่วยสื่อให้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของครอบครัวอย่างชัดเจน ซึ่งสถานศึกษาและผู้ปกครองสามารถนำผลการวิจัยไปพิจารณาและพัฒนาวิธีการได้ต่อไปได้ ดังนี้ คือ

1. การมีส่วนร่วมของครอบครัวที่เชื่อมโยงสู่การเรียนรู้ของนักเรียน มีผลต่อความสำเร็จของนักเรียนมากกว่าการมีส่วนร่วมโดยทั่ว ๆ ไปของผู้ปกครอง
2. การมีส่วนร่วมของครอบครัวที่สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กที่บ้านมีผลเชื่อมโยงสู่ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน
3. ครอบครัวไม่ว่าจะมีพื้นฐาน วัฒนธรรม ภูมิหลัง การศึกษา รายได้อย่างไร หรือในระดับใด ล้วนมีอิทธิพลที่ดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
4. การพยายามให้เกิดการมีส่วนร่วมของครอบครัวที่สถานศึกษาได้พิจารณาคำจนถึงวัฒนธรรม ระดับความเป็นอยู่ และความต้องการของผู้ปกครอง หรือพื้นฐานที่แตกต่างกันของ

ครอบครัว และสร้างเสริมการมีส่วนร่วมจากจุดเด่นของแต่ละคนแต่ละครอบครัว จะสามารถดำเนินการชักจูงให้ครอบครัวที่มีพื้นฐานแตกต่างกันให้มีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Angelucci 2008 ได้วิจัยเกี่ยวกับบทบาทของครูใหญ่ในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในรัฐเพนซิลเวเนีย ซึ่งผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ปกครองสองกลุ่มจากสถานศึกษาและได้ข้อมูลว่าการที่ผู้ปกครองได้เห็นครูใหญ่อยู่เสมอ ความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้ครูได้ผูกพันต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองทำให้เกิดความสัมพันธ์และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน

ส่วนด้านผู้บริหารได้มีแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. ทฤษฎีการสร้างความสัมพันธ์ (Relationship-building Theory) ได้สร้างความพยายามในส่วนของสถานศึกษาที่จะทำให้ผู้ปกครองรู้สึกว่าได้รับการต้อนรับและได้รับการเชิญชวนให้มีส่วนร่วมในด้านต่างๆของสถานศึกษา

2. ทฤษฎีผู้ปกครองเป็นผู้ช่วย (Parent Assistance Theory) โดยกระตุ้นให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นและในวิถีทางของการปฏิบัติที่จะช่วยให้ครูและครูใหญ่ในการทำงานกับนักเรียนอย่างเต็มกำลัง

3. ทฤษฎีการเป็นหุ้นส่วน (Partnership Theory) บนรากฐานของความไว้วางใจและการนับถือซึ่งกันและกัน ความเป็นหุ้นส่วนได้ถูกสร้างขึ้นโดยสถานศึกษาและผู้ปกครองร่วมกันดำเนินการ ร่วมกันในหลายทางเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจภายในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการศึกษากับลูกจะส่งเสริมให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียนและการปรับตัวสูงขึ้น โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดีขึ้นตามกระบวนการ โดยมุ่งเน้นความสำคัญของการศึกษาของลูกเป็นเป้าหมายหลัก ความสัมพันธ์ของครอบครัวและครูในการทำกิจกรรมที่โรงเรียน เป็นกระบวนการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและการพัฒนาความสัมพันธ์ที่สนับสนุนระหว่างครอบครัวและครูมีความเข้าใจกันดี การพยายามให้เกิดการมีส่วนร่วมของครอบครัวที่สถานศึกษาได้พิจารณาคำนี้ถึงวัฒนธรรม ระดับความเป็นอยู่ และความต้องการของผู้ปกครอง หรือพื้นฐานที่แตกต่างกันของครอบครัว และสร้างเสริมการมีส่วนร่วมจากจุดเด่นของแต่ละคนแต่ละครอบครัว

จากการศึกษาและทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรม ผู้วิจัยได้นำตัวแปรต่างๆที่ได้มาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ โดยยึดตามแนวคิดของ Epstein ด้านรูปแบบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กหรือ การจัดการศึกษา 6 แบบ

(อ้างจาก Epstein, 1995, pp. 701 – 705) คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านการสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านความร่วมมือกับชุมชน

ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ปกครอง ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจต่อเดือน

ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู 2. ด้านการติดต่อสื่อสาร 3. ด้านอาสาสมัคร 4. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน 5. ด้านการตัดสินใจ และ 6. ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 การนำเสนอข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 149 โรงเรียน จำนวน 14,165 คน (ที่มา: สมาคมโรงเรียนเอกชนจังหวัดเชียงใหม่, 2562)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 390 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random sampling) โดยมีรายละเอียดดังนี้

กำหนดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ ที่ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้ (สุทธานุ ศรีไสย, 2551, น. 28) ตามสูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ กำหนดขนาดที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือที่ความคลาดเคลื่อน 0.05 จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n = ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้
 N = จำนวนประชากรที่ทราบค่า
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้

แทนค่า $n = \frac{14,165}{1 + 14,165 (0.05)^2}$

ได้กลุ่มตัวอย่าง $n = 389.014$

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 390 คน โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการกำหนดขนาดโรงเรียนตามจำนวนนักเรียนในส่วนภูมิภาค ไว้ 3 ขนาด ดังนี้

- ก. สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน
- ข. สถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121 ถึง 280 คน
- ค. สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 281 คนขึ้นไป

โดยทำการสุ่มแบบสัดส่วน สามารถแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่จำแนกตามบริบทที่ตั้งและขนาดโรงเรียนสามารถแสดงได้ดังตารางดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชนใน จังหวัดเชียงใหม่จำแนกตามบริบทที่ตั้งและขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	สัดส่วน	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่	3,253	0.23	90
โรงเรียนอนุบาลขนาดกลาง	8,493	0.60	234
โรงเรียนอนุบาลขนาดเล็ก	2,452	0.17	66
รวมจำนวนผู้ปกครอง	14,198	1.00	390

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดัตต ถึง ผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.2 ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.2.3 สำหรับแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นของนักเรียนที่มีผู้ปกครองเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยให้เป็นผู้ช่วยในการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่ระบุไว้ในแบบสัมภาษณ์และเป็นผู้บันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยจะให้ครูภายใน โรงเรียนทำการนัดเวลาผู้ปกครองเพื่อขอทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภูมิสังคมของผู้ปกครองนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองเด็กในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ 6 ด้านคือ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านการสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการร่วมมือกับชุมชน

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
มาก	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

3.4 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา รายละเอียดและดำเนินการดังนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมตรงเนื้อหาของหัวข้อที่ทำวิจัย

3.4.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4.3 นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษางานวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไข

3.4.4 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ความถูกต้องเชิงโครงสร้าง (construct validity) ความถูกต้องเชิงเนื้อหา (construct validity) ความเหมาะสมทางด้านภาษา (Wording) และความครอบคลุมประเด็นที่จะวิจัยในทุกมิติที่ควรปรับปรุง แก้ไข โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน

3.4.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาก่อนนำไปใช้

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองของเด็กระดับปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สัมพัทธ์แบบเพียร์

สัน (Person Product moment Coefficient) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการของ Cronbach (1990, p 200 – 204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เท่ากับ 0.856

3.4.7 นำเครื่องมือที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นและมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อ

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวิเคราะห์ ดังนี้

3.5.1 ศึกษาปัจจัยด้านภูมิสังคมของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ และการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.5.2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่จำแนกตามปัจจัยภูมิสังคม 5 ด้าน บริบทที่ตั้งและขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test สำหรับประชากรสองกลุ่มและ One Way ANOVA สำหรับประชากรที่มากกว่า 2 กลุ่ม และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์คืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.6.1 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

3.6.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้ดังนี้

5 หมายถึง การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กมากที่สุด

4 หมายถึง การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กมาก

3 หมายถึง การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปานกลาง

2 หมายถึง การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กน้อย

1 หมายถึง การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กน้อยที่สุด

3.6.3 การแปรความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ของค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบโดย อาศัย์ แนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2553 , น, 23 - 24) แล้วแปรความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยน้อยที่สุด

3.6.4 นำแบบสอบถามที่ตรวจดูความสมบูรณ์ และให้ค่าน้ำหนักคะแนนเรียบร้อยแล้วไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

3.7 การนำเสนอข้อมูล

นำผลคำนวณที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและสมมติฐานการวิจัย สำหรับแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกลุ่มประเด็นคำตอบเพื่อหาความถี่ของลักษณะและประเด็นของคำตอบเกี่ยวกับข้อเสนอความคิดเห็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แล้วเรียงลำดับความสำคัญของประเด็นคำถามตามความถี่ ผู้วิจัยนำข้อมูลเสนอเป็นความเรียงต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการศึกษาเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการศึกษาเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาการศึกษาเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการศึกษาเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ โดยสามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการศึกษาเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 4 ผลการสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการศึกษาเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	109	27.95
หญิง	281	72.05
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 72.05 และเพศชายจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.95 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	10	2.56
26-35 ปี	248	63.59
36-45 ปี	119	30.51
45 ปี ขึ้นไป	13	3.33
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ 26-35 ปี จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 63.59 รองลงมาได้แก่ อายุ 36-45 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 30.51 อายุ 45 ปี ขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 และต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็น 2.56 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษา	-	-
ระดับมัธยมศึกษา/ ปวช.	6	1.54
ระดับอนุปริญญา/ ปวส.	94	24.10
ระดับปริญญาตรี	261	66.92
สูงกว่าปริญญาตรี	29	7.44
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 66.92 รองลงมาได้แก่ ระดับอนุปริญญา/ ปวส. จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.10 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.44 และระดับมัธยมศึกษา/ ปวช. จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	42	10.77
รับจ้าง	129	33.08
เกษตรกร	45	11.54
ธุรกิจส่วนตัว	136	34.87
อื่น ๆ	38	9.74
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.87 รองลงมาได้แก่ รับจ้าง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.08 เกษตร จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.77 และอื่นๆ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.74 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจต่อเดือน

ฐานะทางเศรษฐกิจต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	-	-
ตั้งแต่ 10,001 - 20,000 บาท	21	5.38
ตั้งแต่ 20,001 - 30,000 บาท	169	43.33
สูงกว่า 30,000 บาท	200	51.28
รวม	390	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้ สูงกว่า 30,000 บาท จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 51.28 รองลงมาได้แก่ ตั้งแต่ 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 43.33 และตั้งแต่ 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.38 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 4.6 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ภาพรวม

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ความหมาย	อันดับ
ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐาณะผู้ปกครอง	3.83	0.57	มาก	3
ด้านการติดต่อสื่อสาร	3.82	0.62	มาก	4
ด้านอาสาสมัคร	3.98	0.55	มาก	2
ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	4.10	0.49	มาก	1
ด้านการตัดสินใจ	3.82	0.57	มาก	4
ด้านการร่วมมือกับชุมชน	3.83	0.64	มาก	3
ภาพรวม	3.90	0.57	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ใน ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณารายด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมาได้แก่ ด้านอาสาสมัคร ($\bar{X} = 3.98$) ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐาณะผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.83$) ด้านการร่วมมือกับชุมชน ($\bar{X} = 3.83$) ด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 3.82$) และด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ความหมาย	อันดับ
1. จัดเตรียมที่อยู่อาศัยที่มีความเหมาะสม ให้แก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของท่าน	4.10	0.62	มาก	1
2. จัดการและดูแลด้าน โภชนาการที่ เหมาะสมและครบถ้วนให้แก่เด็กที่อยู่ใน ความดูแลของท่าน	3.85	0.61	มาก	2
3. ให้ความดูแลเอาใจใส่เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องแต่งกายของเด็กให้มีความ สะอาดอยู่เสมอ	3.64	0.68	มาก	5
4. จัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้ เหมาะสมเพื่อความปลอดภัยที่เอื้อต่อ พัฒนาการของเด็กที่อยู่ในความดูแล	3.73	0.72	มาก	4
5. ให้ความเอาใจใส่สุขภาพของเด็กใน ด้านการดูแลรักษาความสะอาดของ ร่างกายและการดูแลเกี่ยวกับโรคภัยไข้ เจ็บ	3.81	0.56	มาก	3
ภาพรวม	3.83	0.64	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครองในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณารายประเด็นสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดเตรียมที่อยู่อาศัยที่มีความเหมาะสมให้แก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของท่าน ($\bar{X} = 3.10$) รองลงมาได้แก่ จัดการและดูแลด้าน โภชนาการที่เหมาะสมและครบถ้วนให้แก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของท่าน ($\bar{X} = 3.85$) ให้ความเอาใจใส่สุขภาพของเด็กในด้านการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายและการดูแลเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ ($\bar{X} 3.81$) และน้อยที่สุดได้แก่ ให้

ความดูแลเอาใจใส่เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องแต่งกายของเด็กให้มีความสะอาดอยู่เสมอ (\bar{X} 3.64) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการติดต่อสื่อสาร

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการติดต่อสื่อสาร	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ความหมาย	อันดับ
1. มีการติดต่อสื่อสารในเรื่อง เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กกับโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ	4.11	0.59	มาก	1
2. ให้ความร่วมมือในการแจ้งข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กของท่านให้ โรงเรียนทราบ	3.57	0.56	มาก	5
3. ผู้ปกครองติดตามข่าวสารของ โรงเรียนผ่านช่องทางต่างๆ	4.03	0.55	มาก	2
4. ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมประชุม ผู้ปกครองเด็กที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.80	0.57	มาก	3
5. มีความสัมพันธ์และความเข้าใจอัน ดีที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กร่วมกัน ระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียนและ ชุมชน	3.60	0.587	มาก	4
ภาพรวม	3.82	0.57	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการติดต่อสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณารายประเด็นสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการติดต่อสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองติดตามข่าวสารของโรงเรียนผ่านช่องทางต่างๆ ($\bar{X} = 4.03$) ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมประชุมผู้ปกครองเด็กที่โรงเรียนจัดขึ้น ($\bar{X} = 3.80$) และน้อยที่สุดได้แก่ ให้ความ

ร่วมมือในการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กของท่านให้โรงเรียนทราบ ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านอาสาศมัคร

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านอาสาศมัคร	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ความหมาย	อันดับ
1. ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ตามความถนัดและความสนใจ	3.99	0.44	มาก	3
2. ช่วยประชาสัมพันธ์ข่าวสารและข้อมูลต่างๆ ของโรงเรียน ให้กับชุมชนและบุคคลภายนอกที่รู้จักทราบและรับรู้ความเคลื่อนไหว	4.30	0.52	มาก	1
3. สนับสนุนทุนทรัพย์แก่โรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก	3.94	0.49	มาก	5
4. อาสาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเมื่อโรงเรียนดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตน	4.29	0.56	มาก	2
5. ตระหนักว่าโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีความสามารถและความเหมาะสมในการช่วยเหลือดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน	3.96	0.43	มาก	4
ภาพรวม	4.10	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านอาสาสมัคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณารายประเด็นสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ช่วยประสัมพันธ์ข่าวสารและข้อมูลต่างๆของโรงเรียน ให้กับชุมชนและบุคคลภายนอกที่รู้จักทราบและรับรู้ความเคลื่อนไหว ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาได้แก่ อาสาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเมื่อโรงเรียนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตน ($\bar{X} = 4.29$) ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ตามความถนัดและความสนใจ ($\bar{X} = 3.99$) และน้อยที่สุดได้แก่ สนับสนุนทุนทรัพย์แก่โรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ความหมาย	อันดับ
1. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การเล่นเกม	3.78	0.59	มาก	2
2. พาเด็กไปเที่ยวเชิงทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเมื่อมีโอกาส	3.60	0.58	มาก	5
3. นำเด็กเข้าร่วมทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กตามสถานที่ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ	3.76	0.48	มาก	3
4. นำเด็กไปร่วมงานเทศกาลสำคัญๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นอยู่เสมอ เช่น งานวันเด็ก งานวันลอยกระทง ฯลฯ	4.03	0.51	มาก	1
5. จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เช่น มุมอ่านหนังสือ	3.64	0.53	มาก	4
ภาพรวม	3.98	0.55	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณารายประเด็นสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำเด็กไปร่วมงานเทศกาลสำคัญๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นอยู่เสมอ เช่น งานวันเด็ก งานวันลอยกระทง ฯลฯ ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาได้แก่ จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การเล่นเกม กีฬา ($\bar{X} = 3.78$) นำเด็กเข้าร่วมทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กตามสถานที่ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.76$) และน้อยที่สุดได้แก่ พาเด็กไปเที่ยวเชิงทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเมื่อมีโอกาส ($\bar{X} = 3.60$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการตัดสินใจ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการตัดสินใจ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ความหมาย	อันดับ
1. มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมของโรงเรียนหรือชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	4.12	0.57	มาก	1
2. มีโอกาสในการเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.86	0.59	มาก	2
3. มีโอกาสในการกำหนด และเลือกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	3.64	0.69	มาก	5
4. เข้าร่วมการประชุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การ จัด กิจกรรม เพื่อ ส่ง เสริม พัฒนา การ เด็ก	3.67	0.69	มาก	4
5. ต้องการมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	3.83	0.56	มาก	3
ภาพรวม	3.82	0.62	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณารายประเด็นสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมของโรงเรียนหรือชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาได้แก่ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมของโรงเรียนหรือชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ($\bar{X} = 3.86$) โอกาสในการเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.83$) และน้อยที่สุดได้แก่ มีโอกาสในการกำหนด และเลือกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ($\bar{X} = 3.64$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการร่วมมือกับชุมชน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการร่วมมือกับชุมชน	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ความหมาย	อันดับ
1. มีส่วนร่วมในการวางแผนกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	4.11	0.59	มาก	1
2. มีโอกาสเสนอแนวทางกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	3.59	0.57	มาก	4
3. เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	4.04	0.54	มาก	2
4. ให้การสนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอยู่เสมอ	3.82	0.56	มาก	3
5. นำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	3.57	0.58	มาก	5
ภาพรวม	3.83	0.57	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการร่วมมือกับชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณารายประเด็นสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการวางแผนกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาได้แก่ การวางแผนกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ($\bar{X} = 4.04$) เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ($\bar{X} = 3.82$) และน้อยที่สุดแก่ มีโอกาสเสนอแนวทางกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า

1. ควรส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการทำงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองตามความสามารถของผู้ปกครองการมีส่วนร่วมแบบนี้ผู้ปกครองจะได้ประโยชน์ร่วมด้วยและค่อนข้างเป็นเอกเทศ โดยเน้นกระบวนการ เป็นการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการศึกษา เพราะทั้งผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการตัดสินใจทางการศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองโดยตรง เพราะผู้ปกครองที่เข้าร่วมจะได้เรียนรู้วิธีการปฏิบัติที่เป็นการสร้างเสริมครอบครัว การมีส่วนร่วมลักษณะนี้พบในโครงการร่วมมือของโรงเรียน ชุมชน

2. มีกิจกรรมการเชิญผู้ปกครอง และผู้อาวุโส กรรมการชุมชน มาเยี่ยมโรงเรียน และจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะกับครู สังเกตกิจวัตรการเรียนของเด็ก เห็นสภาพแวดล้อมที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่เด็กในโรงเรียน ร่วมคิดร่วมประชุมในหัวข้อต่างๆในเวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสม

3. ควรมีการจัดห้องพบปะสังสรรค์แบบไม่เป็นทางการ เพื่อเป็นที่ที่ผู้ปกครองได้มาพักผ่อนเด็กและได้พบปะอย่างไม่เป็นทางการ มีการจัดข้อมูลต่างๆให้ทราบ มีเอกสาร หนังสือที่เป็นประโยชน์ได้อ่านและร่วมหารือกัน มีป้ายประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อข่าวสาร กิจกรรมในรูปแบบต่างๆรวมทั้งป้ายของเด็กๆหรือคณะกรรมการนักเรียนที่สามารถสื่อสารเรื่องราว

4. การจัดทำเอกสาร จดหมายข่าวจากโรงเรียนถึงผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ โดยอาสาสมัครผู้ร่วมเขียน ผู้ร่วมค้นข้อมูลจากกลุ่มผู้ปกครองที่มีความสนใจ

5. การกำหนดกิจกรรมพัฒนาความสัมพันธ์กับครอบครัวในลักษณะต่างๆ โรงเรียนและผู้ปกครองควรมีการคิดค้นรูปแบบกิจกรรมและมีการกำหนดให้หลากหลาย เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจของตนมากขึ้น เช่น การจัดประชุมในระดับห้องเรียน และระดับชั้น การจัดประชุมผู้ปกครองเฉพาะกลุ่ม เช่น เฉพาะกลุ่มที่เด็กเป็นเพื่อนสนิทสนมกันอยู่แล้ว เพื่อให้ผู้ปกครองได้รู้จักพ่อแม่ของเพื่อนที่ลูกของตนสนิทสนมด้วยการจัดประชุม กลุ่ม

ผู้ปกครองที่ประสบปัญหาในการเลือกแผนการเรียนของลูกหรือเรื่องอื่น ๆ ที่มีความหลากหลาย หรือ เป็นความสนใจเฉพาะเรื่อง หรือการจัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์และคุ้มครองเด็กจากการถูกละเมิด ในด้านต่างๆ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจ ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ต่างกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัด เชียงใหม่ ที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยต่างกัน

เพศ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t-test	Sig.
ชาย	3.87	0.13	0.755	NS
หญิง	3.86	0.12		

จากตารางที่ 4.13 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียน อนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Sig เท่ากับ 0.217) แสดงว่า ผู้ปกครอง เด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม พัฒนาการเด็กปฐมวัยไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัด เชียงใหม่ ที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการรายด้านต่างกัน

ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t-test	Sig.
ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะ ผู้ปกครอง	ชาย	3.82	0.28	0.061	NS
	หญิง	3.83	0.26		
ด้านการติดต่อสื่อสาร	ชาย	3.87	0.26	0.927	NS
	หญิง	3.80	0.27		
ด้านอาสาสมัคร	ชาย	4.12	0.21	1.953	NS
	หญิง	4.08	0.23		
ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	ชาย	3.75	0.25	0.037	NS
	หญิง	3.77	0.25		
ด้านการตัดสินใจ	ชาย	3.82	0.27	0.573	NS
	หญิง	3.82	0.28		
ด้านการร่วมมือกับชุมชน	ชาย	3.82	0.25	0.059	NS
	หญิง	3.83	0.24		

จากตารางที่ 4.14 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกด้านไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.15 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	.065	3	.022	1.495	NS
Within Groups	5.634	386	.015		
Total	5.700	389			

จากตารางที่ 4.15 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยต่างกัน พบว่า ไม่มีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Sig เท่ากับ 0.216) แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการรายด้านต่างกัน

การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการ		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านการอบรมเลี้ยงดู ในฐานะผู้ปกครอง	Between Groups	.396	3	.132	1.886	NS
	Within Groups	27.027	386	.070		
	Total	27.424	389			
ด้านการติดต่อสื่อสาร	Between Groups	.204	3	.068	.958	NS
	Within Groups	27.423	386	.071		
	Total	27.628	389			
ด้านอาสาสมัคร	Between Groups	.034	3	.011	.225	NS
	Within Groups	19.300	386	.050		
	Total	19.333	389			
ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	Between Groups	.233	3	.078	1.232	NS
	Within Groups	24.330	386	.063		
	Total	24.563	389			

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการ		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านการตัดสินใจ	Between Groups	.370	3	.123	1.600	NS
	Within Groups	29.763	386	.077		
	Total	30.133	389			
ด้านการร่วมมือกับชุมชน	Between Groups	.078	3	.026	.435	NS
	Within Groups	22.996	386	.060		
	Total	23.074	389			

จากตารางที่ 4.16 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการรายด้านต่างกัน พบว่า ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการทุกด้านไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.17 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	.029	3	.010	.655	NS
Within Groups	5.671	386	.015		
Total	5.700	389			

จากตารางที่ 4.17 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Sig เท่ากับ 0.580) แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการรายด้านต่างกัน

การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการ		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านการอบรมเลี้ยงดูใน ฐานะผู้ปกครอง	Between Groups	.075	3	.025	.353	NS
	Within Groups	27.349	386	.071		
	Total	27.424	389			
ด้านการติดต่อสื่อสาร	Between Groups	.255	3	.085	1.201	NS
	Within Groups	27.372	386	.071		
	Total	27.628	389			
ด้านอาสาสมัคร	Between Groups	.106	3	.035	.710	NS
	Within Groups	19.227	386	.050		
	Total	19.333	389			
ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	Between Groups	.127	3	.042	.671	NS
	Within Groups	24.436	386	.063		
	Total	24.563	389			
ด้านการตัดสินใจ	Between Groups	.162	3	.054	.696	NS
	Within Groups	29.971	386	.078		
	Total	30.133	389			
ด้านการร่วมมือกับชุมชน	Between Groups	.028	3	.009	.156	NS
	Within Groups	23.046	386	.060		
	Total	23.074	389			

จากตารางที่ 4.18 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการรายด้านต่างกัน พบว่า ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการทุกด้านไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	.045	4	.011	.772	NS
Within Groups	5.654	385	.015		
Total	5.700	389			

จากตารางที่ 4.19 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Sig เท่ากับ 0.544) แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.20 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการรายด้านต่างกัน

การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการ		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านการอบรมเลี้ยงดูใน ฐานะผู้ปกครอง	Between Groups	.147	4	.037	.518	NS
	Within Groups	27.277	385	.071		
	Total	27.424	389			
ด้านการติดต่อสื่อสาร	Between Groups	.437	4	.109	1.546	NS
	Within Groups	27.191	385	.071		
	Total	27.628	389			
ด้านอาสาสมัคร	Between Groups	.065	4	.016	.323	NS
	Within Groups	19.269	385	.050		
	Total	19.333	389			

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการ		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	Between Groups	.231	4	.058	.913	NS
	Within Groups	24.332	385	.063		
	Total	24.563	389			
ด้านการตัดสินใจ	Between Groups	.555	4	.139	1.806	NS
	Within Groups	29.578	385	.077		
	Total	30.133	389			
ด้านการร่วมมือกับชุมชน	Between Groups	.358	4	.090	1.518	NS
	Within Groups	22.715	385	.059		
	Total	23.074	389			

จากตารางที่ 4.20 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน พบว่า ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการทุกด้านไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	.012	2	.006	.411	NS
Within Groups	5.687	387	.015		
Total	5.700	389			

จากตารางที่ 4.21 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Sig เท่ากับ 0.663) แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.22 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการรายด้านต่างกัน

การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการ		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านการอบรมเลี้ยงดูใน ฐานะผู้ปกครอง	Between Groups	.121	2	.060	.854	NS
	Within Groups	27.303	387	.071		
	Total	27.424	389			
ด้านการติดต่อสื่อสาร	Between Groups	.167	2	.083	1.177	NS
	Within Groups	27.461	387	.071		
	Total	27.628	389			
ด้านอาสาสมัคร	Between Groups	.010	2	.005	.095	NS
	Within Groups	19.324	387	.050		
	Total	19.333	389			
ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	Between Groups	.089	2	.045	.707	NS
	Within Groups	24.474	387	.063		
	Total	24.563	389			
ด้านการตัดสินใจ	Between Groups	.101	2	.050	.649	NS
	Within Groups	30.033	387	.078		
	Total	30.133	389			
ด้านการร่วมมือกับชุมชน	Between Groups	.048	2	.024	.405	NS
	Within Groups	23.026	387	.059		
	Total	23.074	389			

จากตารางที่ 4.22 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการรายด้านต่างกัน พบว่า ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการทุกด้านไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.23 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีขนาดต่างกันผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	.038	2	.019	1.287	NS
Within Groups	5.662	387	.015		
Total	5.700	389			

จากตารางที่ 4.23 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีขนาดต่างกันผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า Sig เท่ากับ 0.277) แสดงว่า โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีขนาดต่างกันผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.24 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีขนาดต่างกันผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการต่างกัน

การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการ		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านการอบรมเลี้ยงดูใน ฐานะผู้ปกครอง	Between Groups	.051	2	.025	.360	NS
	Within Groups	27.373	387	.071		
	Total	27.424	389			
ด้านการติดต่อสื่อสาร	Between Groups	.001	2	.001	.010	NS
	Within Groups	27.626	387	.071		
	Total	27.628	389			
ด้านอาสาสมัคร	Between Groups	.063	2	.031	.632	NS
	Within Groups	19.271	387	.050		
	Total	19.333	389			
ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	Between Groups	.418	2	.209	3.352	NS
	Within Groups	24.145	387	.062		
	Total	24.563	389			
ด้านการตัดสินใจ	Between Groups	.075	2	.037	.481	NS
	Within Groups	30.059	387	.078		
	Total	30.133	389			
ด้านการร่วมมือกับชุมชน	Between Groups	.032	2	.016	.270	NS
	Within Groups	23.042	387	.060		
	Total	23.074	389			

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 4.24 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีขนาดต่างกันผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการรายด้านต่างกัน พบว่าทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากด้านการเรียนรู้ที่บ้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีขนาดต่างกันผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการด้านการเรียนรู้ที่บ้านต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการมีส่วนร่วมในการจัด
กิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 4.25 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองแนวทางในการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
พัฒนาการเด็กปฐมวัย

การมีส่วนร่วม / การจัด กิจกรรมพัฒนาการเด็ก	ผลการสัมภาษณ์
ด้านการอบรมเลี้ยงดูใน ฐานะผู้ปกครอง	<p>พ่อแม่ ผู้ปกครองมีความเข้าใจบุตรหลานตนเอง เพราะถ้ามีการส่งเสริมเด็กที่บ้านและโรงเรียน ย่อมเป็นการสนับสนุนการเรียนรู้ในระบบหรือในโรงเรียนให้เป็นไปอย่างดี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั่นเอง ที่บ้านก็มีการดำเนินการอบรมสั่งสอนเด็กให้เป็นคนดี พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องคอยสอดส่องไม่ให้เด็กประพฤติตนเสียหาย เข้าใจเด็ก เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนเป็นกำลังใจให้บุตรหลานในเรื่องการเรียนช่วยชี้แนะเด็กให้ดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง จัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้เหมาะสม มีที่ให้ทำการบ้านและทบทวนบทเรียนอย่างเป็นสัดส่วน และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็ก นอกจากนี้ก็ไม่ปล่อยปละละเลยในพฤติกรรมที่ไม่ดีของบุตรหลาน ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่เด็กอย่างเพียงพอ พ่อแม่ ผู้ปกครองควรให้ความรัก ความอบอุ่น ความเอาใจใส่ ความสนใจ และความเข้าใจแก่เด็กอย่างเพียงพอติดตามผลการเรียนและความประพฤติ พร้อมทั้งจะเป็นที่ปรึกษาทุกเรื่อง คอยติดตามและให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ ช่วยพัฒนากล่อมเกลาให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น</p>
ด้านอาสาสมัคร	<p>ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็ก ที่โรงเรียนด้วยการดำเนินกิจกรรม เช่น ให้ผู้ปกครองตัดสินใจเป็นผู้ช่วยครู ช่วยครูจัดหาและเตรียมสื่อการสอน ช่วยครูสอนนักเรียนบางกิจกรรม ได้รับเชิญเป็นวิทยากร ได้รับเชิญให้เป็นคณะกรรมการของโรงเรียนด้านต่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรมวันวิชาการ ช่วยติดต่อประสานงานเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร แนะนำแหล่งวิทยากรที่จะให้ความรู้แก่นักเรียน เขียนข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนตามสภาพจริงในสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน เช่น กรณีการเป็นวิทยากรพิเศษ ผู้ปกครองที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านหรือ</p>

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็ก	ผลการสัมภาษณ์
ด้านอาสาสมัคร (ต่อ)	<p>ประกอบอาชีพที่เด็กสนใจ รวมทั้งให้โอกาสเด็กได้ซักถามข้อข้องใจหรือสิ่งที่เด็กอยากรู้ การเชิญผู้ปกครองมาคุยเกี่ยวกับเด็กอาชีพต่าง ๆ นี้ นอกจากจะช่วยสนองความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็นของเด็กแล้ว ยังถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการแนะแนวด้านอาชีพให้กับเด็กอีกด้วย นอกจากนี้ สนับสนุนและให้ความช่วยเหลืออยู่เสมอ ความต้องการนั้นเป็นได้ทั้งในด้านเงินทุนเพื่อจัดหาหนังสือเพิ่มเติม อาสาสมัครช่วยซ่อมแซมและจัดชั้นหนังสือ การทำความสะอาด การจัดทำบัตรรายการ และการจัดหมวดหนังสือ ปกติแล้วเจ้าหน้าที่มักจะทำงานเป็นประจำเป็นด้านหลัก ไม่มีเวลาที่จะพัฒนาระบบงานและปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นความจำกัดของกำลังคนแม้โรงเรียนหลายแห่งจะได้ระดมความช่วยเหลือจากนักเรียนมาแล้วก็ยังไม่เพียงพอ และนักเรียนก็มักจะมาช่วยงานไม่สม่ำเสมอ เพราะมีงานอื่น ๆ ที่ต้องทำ ดังนั้นการที่ผู้ปกครองจะมาช่วยงานในห้องสมุดด้านต่าง ๆ จึงเป็นงานที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ในบางครั้งได้ให้ความร่วมมือเป็นอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนเช่น เป็นครูพ่อ ครูแม่ในการสอนหรืออบรมวิชาการต่าง ๆ ตามความถนัดหรือเชี่ยวชาญให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนด้านปัจจัยเพื่อพัฒนาบุคลากรครูของโรงเรียนในการฝึกอบรมและพัฒนาด้านวิชาการต่าง ๆ การลงมือช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน การช่วยฝึกทักษะการกีฬาแก่นักเรียน การเข้ามาดูแลด้านโภชนาการในโรงเรียน เป็นต้น</p>
ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	<p>พ่อแม่ ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้และเสริมการเรียนรู้ทั้งที่บ้าน โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ โดยผู้ปกครองได้ให้ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย และความหวังดี ผู้ปกครองมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่มากนัก และมักจะเป็นไปในลักษณะของการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนตามสถานภาพและโอกาสหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นและขอความร่วมมือเท่านั้น แต่นับจากนี้ไปพ่อแม่ ผู้ปกครองจะมีบทบาทอันสำคัญยิ่งในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเด็ก</p>

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็ก	ผลการสัมภาษณ์
ด้านการตัดสินใจ	<p>พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้แก่เด็กหรือกลุ่มผู้ปกครองด้วยกัน การจัดที่ผู้ปกครองมีโอกาสเข้าร่วมและสร้างสรรค์ได้มาก เป็นการทำให้โครงการร่วมกันเป็นรูปแบบของการสร้างสัมพันธภาพที่ไม่เป็นทางการและไม่ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการแข่งขัน เอาชนะ เป็นกิจกรรมที่เน้นความร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งพากัน กิจกรรมลักษณะนี้จะทำให้ผู้ปกครองเข้าร่วมได้มากกว่าเป็นกิจกรรมที่เน้นการแข่งขัน สำหรับด้านการตัดสินใจที่เห็นได้ชัด คือ คณะกรรมการสมาคมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาควรร่วมกันกำหนดนโยบายการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในการกำหนดบทบาทและแนวทางดังกล่าว ควรมีการกำหนดขอบเขตอำนาจความรับผิดชอบในส่วนผู้ปกครองให้ชัดเจนการกระจายอำนาจให้ผู้ปกครองเข้าร่วมและมอบอำนาจ การตัดสินใจบางระดับให้ จะส่งผลให้ผู้ปกครองเข้าใจขอบเขต บทบาทที่ชัดเจน รู้สึกมีพันธะผูกพันเข้ามาร่วมทำงาน โดยมีความตั้งใจและเต็มใจมากขึ้น</p>
ด้านการร่วมมือกับชุมชน	<p>มีการจัดทำข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่เป็นประโยชน์กับทางโรงเรียน ให้ความร่วมมือจากแหล่งทรัพยากรภายนอกมากมาย เพราะแต่ละ โรงเรียนต่างก็มีทรัพยากรเฉพาะเรื่องเฉพาะด้าน การที่ผู้ปกครองร่วมกันให้ข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่โรงเรียนจะขอติดต่อขอความร่วมมือจึงเป็นส่วนหนึ่งของความช่วยเหลือที่จำเป็นและเป็นการขยายความร่วมมือให้กว้างมากขึ้น ซึ่งในกรณีที่ทางโรงเรียนมีความจำเป็นจะใช้ประโยชน์ก็สามารถใช้ได้ทันที เช่น ข้อมูลด้านคอมพิวเตอร์ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ นักเรียน นักศึกษาเฉพาะด้านต่าง ๆ เป็นต้น</p>
ด้านการร่วมมือกับชุมชน (ต่อ)	<p>นอกจากนี้ ผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของเด็กในทุก ๆ ด้าน โดยกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสามารถดำเนินการในการร่วมพัฒนาเด็ก เช่น กิจกรรมการเยี่ยมโรงเรียน กิจกรรมเยี่ยมบ้าน การจัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดกิจกรรมนันทนาการระหว่างผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียน จัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารความเคลื่อนไหวของโรงเรียน การเชิญผู้ปกครองเป็นอาสาสมัครในการร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ กิจกรรมต่าง ๆ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อโรงเรียนเป็นผู้ริเริ่มเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมและผู้ปกครองก็ต้องเปิดและเข้าใจเจตนารมณ์ของโรงเรียน พร้อมทั้งให้ความร่วมมือ</p>

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็ก	ผลการสัมภาษณ์
ปัญหาและอุปสรรค	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดกิจกรรมพัฒนาความสัมพันธ์กับครอบครัวในลักษณะต่างๆ โรงเรียนและผู้ปกครองไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการคิดค้นรูปแบบกิจกรรมและการกำหนดกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจของตนมากขึ้น 2. การส่งข่าวสารข้อมูลถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างไม่เป็นทางการน้อยมาก 3. ปัญหาการเยี่ยมบ้าน ในกรณีที่เด็กบางรายอาจมีความจำเป็นที่ครูต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และไม่สามารถนัดพบกันที่โรงเรียนได้ 4. ปัญหาการจัดประชุม ฝึกรอบรวมควรวัดหากิจกรรมอบรมครู บุคลากร ในโรงเรียน
ข้อเสนอแนะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดประชุมในระดับห้องเรียนและระดับชั้น การจัดประชุมผู้ปกครองเฉพาะกลุ่ม เช่น เฉพาะกลุ่มที่เด็กเป็นเพื่อนสนิทสนมกันอยู่แล้ว เพื่อให้ผู้ปกครองได้รู้จักพ่อแม่ของเพื่อนที่ลูกของตนสนิทสนมด้วยการจัดประชุมกลุ่มผู้ปกครองที่ประสบปัญหาในการเลือกแผนการเรียนของลูกหรือเรื่องอื่นๆที่มีความหลากหลาย หรือเป็นความสนใจเฉพาะเรื่อง หรือการจัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์และคุ้มครองเด็กจากการถูกละเมิดในด้านต่างๆ 2. ควรมีการสื่อสารกันมากขึ้น ด้วยจดหมายที่ไม่มีลักษณะเป็นทางการมากเกินไป เพื่อบอกเล่าข้อมูลเกี่ยวกับเด็กในด้านต่างๆที่มีลักษณะเฉพาะ หรือผ่านไลน์ส่วนตัว เพื่อความรวดเร็ว สะดวก เนื่องจากข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนบางส่วนไม่ต้องการให้มีการเผยแพร่ 3. การเยี่ยมบ้าน โดยผู้แทนผู้ปกครองและครูที่เด็กมีความสนิทสนมด้วย ในกรณีที่เด็กบางรายอาจมีความจำเป็นที่ครูต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และไม่สามารถนัดพบกันที่โรงเรียนได้
ข้อเสนอแนะ	<ol style="list-style-type: none"> 4. การจัดประชุม ฝึกรอบรวมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน โรงเรียนควรวัดหากิจกรรมอบรมครู บุคลากร ในโรงเรียนให้รับทราบและมีความเข้าใจในนโยบายของโรงเรียนที่มีต่อครอบครัวให้ชัดเจน เพื่อจะได้ร่วมกันเป็นตัวแทนในการตอบปัญหาของผู้ปกครองได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ใน โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ และ3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยสามารถสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90) เมื่อพิจารณารายด้านสามารถลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน รองลงมาได้แก่ ด้านอาสาสมัคร ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านการร่วมมือกับชุมชนด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ สามารถพิจารณารายด้าน ได้ดังต่อไปนี้

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) เมื่อพิจารณารายข้อได้แก่ จัดเตรียมที่อยู่อาศัยที่มีความเหมาะสมให้แก่เด็กที่อยู่ในความดูแล รองลงมาได้แก่ จัดการและดูแลด้านโภชนาการที่เหมาะสมและครบถ้วนให้แก่เด็กที่อยู่ในความดูแล ให้ความเอาใจใส่สุขภาพของเด็กในด้านการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายและการดูแลเกี่ยวกับ โรคภัยไข้เจ็บ จัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมเพื่อความปลอดภัยที่เอื้อต่อพัฒนาการของเด็กที่อยู่ในความดูแล และให้ความดูแลเอาใจใส่เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องแต่งกายของเด็กให้มีความสะอาดอยู่เสมอ ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการติดต่อสื่อสารภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ มีการติดต่อสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาได้แก่ ติดตามข่าวสารของโรงเรียนผ่านช่องทางต่างๆ เข้าร่วมกิจกรรมประชุมผู้ปกครองเด็กที่โรงเรียนจัดขึ้น ความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียนและชุมชน และให้ความร่วมมือในการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กของท่านให้โรงเรียนทราบ ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านอาสาสมัครภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ช่วยประคับประคองข่าวสารและข้อมูลต่างๆของโรงเรียน ให้กับชุมชนและบุคคลภายนอกที่รู้จัก ทราบและรับรู้ความเคลื่อนไหว รองลงมาได้แก่ อาสาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเมื่อโรงเรียนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตน ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ตามความถนัดและความสนใจ ตระหนักว่าโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีความสามารถและความเหมาะสมในการช่วยเหลือดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน และสนับสนุนทุนทรัพย์แก่โรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กตามลำดับ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้านภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.98) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ นำเด็กไปร่วมงานเทศกาลสำคัญๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นอยู่เสมอ เช่น งานวันเด็ก งานวันลอยกระทง ฯลฯ รองลงมาได้แก่ จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การเล่นเกม นำเด็กเข้าร่วมทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กตามสถานที่ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เช่น มุมอ่านหนังสือ และพาเด็กไปเที่ยวเชิงทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเมื่อมีโอกาส ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการตัดสินใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ มีบทบาทในการ รองลงมาได้แก่ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมของโรงเรียนหรือชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โอกาสในการเสนอแนะทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ต้องการมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อนำเสนอแนะทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เข้าร่วมการประชุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัด

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีโอกาสในการกำหนด และเลือกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการร่วมมือกับชุมชนสภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ มีส่วนร่วมในรองลงมาได้แก่ การวางแผนกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ให้การสนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอยู่เสมอ นำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีโอกาสเสนอแนวทางกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการด้านการเรียนรู้ที่บ้านต่างกัน ส่วนการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่

1. ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครองพบว่า

การดำเนินการอบรมสั่งสอนเด็กให้เป็นคนดี พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องคอยสอดส่องไม่ให้เด็กประพฤติตนเลวร้าย เข้าใจเด็ก เอาใจใส่ในเรื่องการเรียน เป็นกำลังใจให้บุตรหลานในเรื่องการเรียนช่วยชี้แนะเด็ก ให้ดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง จัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้เหมาะสม มีที่ให้ทำการบ้านและทบทวนบทเรียนอย่างเป็นสัดส่วน และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็ก นอกจากนี้ก็ไม่ปล่อยให้พลละเลยในพฤติกรรมที่ไม่ดีของบุตรหลาน ให้ความรัก ความอบอุ่น แก่เด็กอย่างเพียงพอ

2. ด้านอาสาสมัครพบว่า

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็ก ที่โรงเรียนด้วยการดำเนินกิจกรรม นอกจากนี้ยัง สนับสนุนและให้ความช่วยเหลืออยู่เสมอ ผู้ปกครองจะมาช่วยงานในห้องสมุดและงานด้านต่าง ๆ จึงเป็นงานที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ในบางครั้งได้ให้ความร่วมมือเป็นอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การเป็นวิทยากร เป็นต้น

3. ด้านการเรียนรู้ที่บ้านพบว่า

พ่อแม่ ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้และเสริมการเรียนรู้ทั้งที่บ้าน โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ โดยผู้ปกครองได้ให้ความรัก ความอบอุ่น ความหวังใจ และความหวังดี ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากที่โรงเรียน อย่างไรก็ตามผู้ปกครองมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่มากนัก และมักจะเป็นไปในลักษณะของการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนตามสถานภาพและโอกาสหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นและขอความร่วมมือเท่านั้น

4. ด้านการตัดสินใจพบว่า

พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้แก่เด็กหรือกลุ่มผู้ปกครองด้วยกัน การจัดที่ผู้ปกครองมีโอกาสเข้าร่วมและสร้างสรรค์ได้มาก เป็นการทำโครงการร่วมกันเป็นรูปแบบของการสร้างสัมพันธภาพที่ไม่เป็นทางการ สำหรับด้านการตัดสินใจที่เห็นได้ชัด คือ คณะกรรมการสมาคมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา

5. ด้านการร่วมมือกับชุมชนพบว่า

พ่อแม่ ผู้ปกครองมีการจัดทำข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่เป็นประโยชน์กับทางโรงเรียน ให้ความร่วมมือสนับสนุนแหล่งทรัพยากร เพราะแต่ละโรงเรียนต่างก็มีทรัพยากรเฉพาะเรื่องเฉพาะด้าน การที่ผู้ปกครองร่วมกันให้ข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรที่โรงเรียนติดต่อขอความร่วมมือจึงเป็นส่วนหนึ่งของความช่วยเหลือที่จำเป็นและเป็นการขยายความร่วมมือให้กว้างมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของเด็กในทุก ๆ ด้าน โดยกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสามารถดำเนินการร่วมพัฒนาเด็ก เช่น กิจกรรม การเยี่ยมโรงเรียน กิจกรรมเยี่ยมบ้าน การจัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

1. การกำหนดกิจกรรมพัฒนาความสัมพันธ์กับครอบครัวในลักษณะต่างๆ โรงเรียนและผู้ปกครองไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการคิดค้นรูปแบบกิจกรรมและการกำหนดกิจกรรมเพื่อให้

ผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจของตนมากขึ้น ดังนั้นเป็นเพียงการจัดประชุมประจำในระดับห้องเรียนและระดับชั้น การจัดประชุมผู้ปกครองเฉพาะกลุ่ม

2. การส่งข่าวสารข้อมูลถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างไม่เป็นทางการน้อยมาก ควรมีการสื่อสารกันมากขึ้น เพื่อบอกเล่าข้อมูลเกี่ยวกับเด็กในด้านต่างๆที่มีลักษณะเฉพาะ หรือผ่านไลน์ส่วนตัว เพื่อความรวดเร็ว สะดวก เนื่องจากข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนบางส่วนไม่ต้องการให้มีการเผยแพร่

3. การเยี่ยมบ้าน โดยผู้แทนผู้ปกครองและครูที่เด็กมีความสนิทสนมด้วย ในกรณีที่เด็กบางรายอาจมีความจำเป็นที่ครูต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และไม่สามารถนัดพบกันที่โรงเรียนได้ หรือทางผู้ปกครองไม่ว่างที่จะมาพบครูของเด็กในโรงเรียน

4. การจัดประชุม ฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจร่วมกันครูและบุคลากร ไม่มีส่วนร่วมโรงเรียนควรจัดกิจกรรมอบรมครู บุคลากรในโรงเรียนให้รับทราบและมีความเข้าใจในนโยบายของโรงเรียน

5.2 อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน รองลงมาได้แก่ ด้านอาสาสมัคร ด้านการอบรมเลี้ยงดู ในฐานะผู้ปกครอง ด้านการร่วมมือกับชุมชนด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการตัดสินใจตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพรยา ศุภจิตร์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนใน โรงเรียนวัดชินวราราม อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีระดับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนใน โรงเรียนวัดชินวราราม อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมของการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านความรู้ที่อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนประเมินผลตามสภาพที่เป็นจริง การกำกับดูแลการทำการบ้าน และให้ความรู้เรื่องสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น สำหรับการมีส่วนร่วมด้านความประพฤติ พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมส่งเสริมในด้านวินัยของนักเรียนในระดับมาก ได้แก่ ด้านการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ คุณค่าของสิ่งของและบำรุงรักษาของตนเอง และฝึกให้นักเรียนเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยควรมุ่งเน้นให้เด็กได้มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา รวมทั้งพัฒนาบุคลิกและพฤติกรรมที่เหมาะสมอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย (2552) ที่ได้

ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนปฐมวัย พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบหลักคือ หลักการที่อยู่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครูผู้สอน วัตถุประสงค์รูปแบบเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนปฐมวัย ด้านการช่วยเหลือและด้านการแบ่งปัน สารและกระบวนการกิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน ระยะเวลาและการวัดประเมินผล

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครอง จัดเตรียมที่อยู่อาศัยที่มีความเหมาะสมให้แก่เด็กที่อยู่ในความดูแล รองลงมาได้แก่ จัดการและดูแลด้านโภชนาการที่เหมาะสมและครบถ้วนให้แก่เด็กที่อยู่ในความดูแล ให้ความเอาใจใส่สุขภาพของเด็กในด้านการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายและการดูแลเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ จัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมเพื่อความปลอดภัยที่เอื้อต่อพัฒนาการของเด็กที่อยู่ในความดูแล และให้ความดูแลเอาใจใส่เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องแต่งกายของเด็กให้มีความสะอาดอยู่เสมอซึ่งสอดคล้องกับ Epstein (1995, pp. 701 -705) ได้เสนอแนวทางการจัดการศึกษาโดยมีความพยายามที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและได้เสนอ กรอบหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ว่าผู้ปกครองต้องทำการจัดเตรียมที่อยู่อาศัย (Housing) สุขภาพ (Health) โภชนาการ (Nutrition) เครื่องนุ่งห่ม (Clothing) ความปลอดภัย (Safety) ทักษะของผู้ปกครอง (Parenting skills) ต่อเด็กทุกระดับอายุ สภาพบ้านที่สนับสนุนเด็กในฐานะนักเรียนทุกระดับชั้น ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมเพื่อช่วยโรงเรียนให้เข้าใจเด็กและครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของสุขุม เฉลยทรัพย์ (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยในทัศนคติของครูและผู้ปกครอง พบว่า การส่งเสริมการอ่านควรเริ่มจากสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก พ่อ แม่ ผู้ปกครอง หรือคนใกล้ชิดคุณครูผู้ปกครองต้องมีส่วนในการพัฒนาและส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาได้แก่ ติดตามข่าวสารของโรงเรียนผ่านช่องทางต่างๆ เข้าร่วมกิจกรรมประชุมผู้ปกครองเด็กที่โรงเรียนจัดขึ้น ความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียนและชุมชน และให้ความร่วมมือในการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กของท่านให้โรงเรียนทราบ ทั้งนี้กรมวิชาการ (2546, น. 116) กล่าวว่า ปัญหาที่พบในการจัดการศึกษาปฐมวัยมักจะมีสาเหตุจากความไม่เข้าใจของผู้ปกครองในเรื่องการ

เตรียมตัวก่อนไปโรงเรียน ซึ่งต้องเตรียมตัวเตรียมใจการให้เวลาถูกในการปรับตัว ไม่เร่งรัดการอ่านเขียน เพราะจะเป็นการสร้างเจตคติที่ไม่ดีต่อตัวเด็ก โรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีได้

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านอาสาสมัคร โดยพบว่าผู้ปกครองช่วยประสัมพันธ์ข่าวสารและข้อมูลต่างๆ ของโรงเรียน ให้กับชุมชนและบุคคลภายนอกที่รู้จัก ทราบและรับรู้ความเคลื่อนไหว ร่องลงมาได้แก่ อาสาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเมื่อโรงเรียนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตน ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ตามความถนัดและความสนใจ ตระหนักว่าโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีความสามารถและความเหมาะสมในการช่วยเหลือดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน และสนับสนุนทุนทรัพย์แก่โรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก โดยการมีส่วนร่วมที่โรงเรียนเป็นปัจจัยที่จำเป็นมากปัจจัยหนึ่ง ในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพราะเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการใช้สอยและส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ดังนั้น โรงเรียนควรให้ความสำคัญในการเลือกและจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์ น้ำดื่ม น้ำใช้ อาหารกลางวัน การให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่เด็กนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 99-107)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน พบว่า ผู้ปกครองนำเด็กไปร่วมงานเทศกาลต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นอยู่เสมอ เช่น งานวันเด็ก งานวันลอยกระทง ฯลฯ ร่องลงมาได้แก่ จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การเล่นเกม นำเด็กเข้าร่วมทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กตามสถานที่ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เช่น มุมอ่านหนังสือ และพาเด็กไปเที่ยวเชิงทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเมื่อมีโอกาส สอดคล้องกับ ฉลอง คงเจริญ (2554, น. 36-37) ที่กล่าวถึงบ้านว่า บ้านเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนซึ่งมีอิทธิพลต่อการพัฒนาเด็กในหลาย ๆ ด้าน สภาพแวดล้อมทางบ้านจึงมีความสำคัญต่อเด็ก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศรินทร์ ชุ่มจิตต์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ผลการศึกษายบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนพบว่า ผู้ปกครองโดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับบ่อยและบทบาทที่ผู้ปกครองปฏิบัติบ่อยที่สุดคือ ทำกิจกรรมการอ่านกับลูกที่ห้องนอน และปฏิบัติบ่อยลงมา คือสอนให้เด็กจัดหนังสือให้เป็นระเบียบหลังการอ่านและสอนให้เด็กรู้จักการดูแลรักษาหนังสือหลังการอ่านแสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองนั้นให้ความสำคัญกับเด็กและต้องการที่จะปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก

จากสิ่งที่กล่าวมาสรุปได้ว่าผู้ปกครองนั้นเห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในการอ่านควบคู่ไปกับการส่งเสริมการอ่าน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการตัดสินใจ พบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการ ร้องลงมาได้แก่ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมของโรงเรียนหรือชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โอกาสในการเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ได้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ต้องการมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เข้าร่วมการประชุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีโอกาสในการกำหนด และเลือกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยด้านการตัดสินใจการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็กที่โรงเรียน คือการดำเนินงานให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็กที่โรงเรียนด้วยการดำเนินกิจกรรม เช่น ให้ผู้ปกครองตัดสินใจเป็นผู้ช่วยครูช่วยครูจัดหาและเตรียมสื่อการสอน ช่วยครูสอนนักเรียนบางกิจกรรม ได้รับเชิญเป็นวิทยากร ได้รับเชิญให้เป็นคณะกรรมการของโรงเรียนด้านต่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรมวันวิชาการ ช่วยติดต่อประสานงานเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร แนะนำแหล่งวิทยากรที่จะให้ความรู้แก่นักเรียนทราบเขียนข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนตามสภาพตามความเป็นจริงในสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องคำนึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ของสถานศึกษาพัฒนาภาวะผู้นำให้แก่ผู้ปกครองและผู้แทนผู้ปกครอง ดังนี้ (Lyon et al., 1983, อ้างถึงใน พิศมัย ปั้นน้อย, 2550, น. 33)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการร่วมมือกับชุมชน โดยพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในร้องลงมาได้แก่ การวางแผนกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ให้การสนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอยู่เสมอ นำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีโอกาสเสนอแนวทางกับชุมชนในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเป็นสถาบันพัฒนาเพื่อการดำรงชีวิตที่ดีในชุมชน เป็นองค์กรและตัวกลางที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอีกด้วย โรงเรียนแต่ละโรงเรียนในชุมชนต่างมีจุดหมาย ความต้องการ และรูปแบบเฉพาะของตนในแต่ละสังคม ศาสนา และอาชีพ ชุมชนนั้นมีหน้าที่ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนเปรียบเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนได้ภาพของชุมชนนั้น ๆ หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนจะสะท้อนให้เห็นจุดหมายในการฝึกอบรมเด็กแต่ละคน ชุมชนอาจให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการจัด

การศึกษาของโรงเรียนได้ เช่น การให้ความช่วยเหลือสวัสดิการนักเรียน การให้บริการแนะแนวอาชีพ การให้บริการสุขอนามัย ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ในการจัดการศึกษา โรงเรียนและชุมชนมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ พัฒนาคณะให้เป็นคนดี มีความรู้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2532, น. 8 – 12 อ้างถึงใน อรรถพร ผดุงศักดิ์ชยกุล, 2547, น. 20 - 21)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจะทำให้เด็กสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นเกิดการพัฒนาทุกด้าน ซึ่งการที่ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนสร้างให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตัวเด็กที่จะมีโอกาสในการพัฒนาทางด้านสติปัญญา ด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม เป็นไปในทางที่ดีขึ้น บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และความมุ่งหมายตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ปกครองและสังคม โดยทั่วกัน สอดคล้องกับการศึกษาของมินค์และแอนเดอร์สัน (Minke and Anderson, 2005) ทำการวิจัยพฤติกรรมทางบวกของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดีขึ้นตามกระบวนการ โดยมุ่งเน้นความสำคัญของการศึกษาของลูกเป็นเป้าหมายหลัก ความสัมพันธ์ของครอบครัวและครูในการทำกิจกรรมที่โรงเรียน เป็นกระบวนการมีส่วนร่วม รับผิดชอบและการพัฒนาความสัมพันธ์ที่สนับสนุนระหว่างครอบครัวและครูมีความเข้าใจกันดี ดังนั้นทั้งทางการศึกษาและผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อทักษะ เพื่อให้ประสบความสำเร็จที่สนับสนุนผลของความร่วมมือระหว่างครอบครัวและโรงเรียนเป็นการให้เด็กได้รับโอกาสในการพัฒนาด้านทักษะดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของกรองกาญจน์ เชิญชัยวีรากุล (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ พบว่า ควรเพิ่มวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายและส่งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีการพบปะพูดคุยระหว่างผู้ปกครองกับครูประจำชั้นและควรมีการจัดกิจกรรมในวันเสาร์และวันอาทิตย์เพื่อให้ผู้ปกครองที่ทำงานประจำได้มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ปกครองจะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจในการช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพราะตามหลักจิตวิทยาเชิงพฤติกรรมจะพบว่าจำนวนครั้งที่ผู้ปกครอง ชุมชนมาร่วมมากขึ้นอยู่กับผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วมครั้งแรก เป็นไปตามความคาดหวัง การมีส่วนร่วมก็จะเกิดขึ้นในครั้งต่อมาทำให้มีจำนวนบ่อยครั้งและมากขึ้น โดยวารสาร “ Harvard Family Research Project 2009” (Wood; & Caulier-Grice, 2009) ได้วิเคราะห์งานวิจัยในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในระดับชั้น K-12 ของสถานศึกษาต่างๆ และได้พบว่า ผลของงานวิจัยหลายเรื่องได้ช่วยสื่อให้เห็น

ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของครอบครัวอย่างชัดเจน ซึ่งสถานศึกษาและผู้ปกครองสามารถนำผลการวิจัยไปพิจารณาและพัฒนาวิธีการได้ต่อไปได้ โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวที่เชื่อมโยงสู่การเรียนรู้ของนักเรียน มีผลต่อความสำเร็จของนักเรียนมากกว่าการมีส่วนร่วมโดยทั่ว ๆ ไปของผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของครอบครัวที่สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กที่บ้านมีผลเชื่อมโยงสู่ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน และนอกจากนี้พบว่า ครอบครัวไม่ว่าจะมีพื้นฐาน วัฒนธรรม ภูมิหลัง การศึกษา รายได้อย่างไร หรือในระดับใด ล้วนมีอิทธิพลที่ดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสิ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. โรงเรียนควรมีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาความสัมพันธ์กับครอบครัวในลักษณะต่างจากการวิจัยพบว่าโรงเรียนและผู้ปกครองไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในการคิดค้นรูปแบบกิจกรรมและการกำหนด กิจกรรมดังนั้นเพื่อให้ผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจของตนมากขึ้น โรงเรียนควรจัดประชุมในระดับห้องเรียนและระดับชั้น การจัดประชุมผู้ปกครองเฉพาะกลุ่ม เช่น เฉพาะกลุ่มที่เด็กเป็นเพื่อนสนิทสนมกันอยู่แล้ว เพื่อให้ผู้ปกครองได้รู้จักพ่อแม่ของเพื่อนที่ลูกของตนสนิทสนมด้วยการจัดประชุม กลุ่มผู้ปกครองที่ประสบปัญหาในการเลือกแผนการเรียนของลูกหรือเรื่องอื่น ๆ ที่มีความหลากหลาย หรือเป็นความสนใจเฉพาะเรื่อง หรือการจัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์และคุ้มครองเด็กจากการถูกละเมิดในด้านต่างๆ

2. ในกระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลถึงพ่อแม่ โรงเรียนควรมีแนวทางในการสื่อสารที่มีความเหมาะสม พบว่าในปัจจุบัน ผู้ปกครองมีการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการน้อยมาก ควรมีการสื่อสารกันให้มากขึ้น ด้วยจดหมายที่ไม่มีลักษณะเป็นทางการมากเกินไป ซึ่งอาจเป็นจดหมายที่ครูเขียนถึงผู้ปกครองบางรายด้วยตนเองเพื่อบอกเล่าข้อมูลเกี่ยวกับเด็กในด้านต่างๆที่มีลักษณะเฉพาะหรือผ่านไลน์ส่วนตัว เพื่อความรวดเร็ว สะดวก เนื่องจากข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนบางส่วนไม่ต้องการให้มีการเผยแพร่

3. โรงเรียนควรมีแนวทางในการเยี่ยมบ้านของเด็กนักเรียน โดยผู้แทนผู้ปกครองและครูที่เด็กมีความสนิทสนมด้วย ในกรณีที่เด็กบางรายอาจมีความจำเป็นที่ครูต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และไม่สามารถนัดพบกันที่โรงเรียนได้ หรือทางผู้ปกครองไม่วางที่จะมาพบครูของเด็กในโรงเรียน

4. โรงเรียนควรมีการจัดประชุม ฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจร่วมกันโรงเรียนควรจัดหากิจกรรมอบรมครู บุคลากรในโรงเรียนให้รับทราบและมีความเข้าใจใน

นโยบายของโรงเรียนที่มีต่อครอบครัวให้ชัดเจน เพื่อจะได้ร่วมกันเป็นตัวแทนในการตอบปัญหาของผู้ปกครองได้อย่างเหมาะสม

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ในมุมมองด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านอาสาสมัคร ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านการร่วมมือกับชุมชนด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการตัดสินใจ ดังนั้นในการศึกษารั้งต่อไป ควรทำการศึกษาในมุมมองอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเช่นเรื่องสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ในการบริหารงานโรงเรียน

2. ควรศึกษาความเข้าใจของผู้ปกครองในบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุตรหลานในสถานศึกษา

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อการเข้ามามีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- กนกวรรณ ไรจนพร. (2553). *การมีส่วนร่วมและแนวทางการพัฒนาของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดหนองค้อ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรมวิชาการ. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัมภณฑ์ จุนโท. (2543). ปฏิรูปการศึกษาให้ได้ผล: จุดเริ่มต้นที่ผู้ปกครอง. *วารสารวิชาการ*, 3(10), 35-40.
- กิตติ กรทอง. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- กรองกาญจน์ เชิญชัยชिरากุล. (2550). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- โกวิท พวงงาม. (2545). *การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- เกสรินทร์ ชุ่มจิตต์. (2551). *บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- เจนจิรา บุญด้าย. (2554). *การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจนจิรา แซ่เฮง. (2555). *การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา
- จรรยาธิษั ดิวิ. (2556). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนวัดสุคันชศีลาราม (หอมศีลวิทยาการ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละแวงเขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา

- ฉลอง คงเจริญ. (2549). *ศึกษาคุณลักษณ์และแสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2537). *ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัย ใน ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 8*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2541). *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 17)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฉาริญญา ซ้ายหัน. (2552). *สภาพและปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรภัทร์ เจริญดี. (2542). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง. (2559). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแม่สอดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). *การมีส่วนร่วมหลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณี ตัวอย่าง*. กรุงเทพฯ: 598 Print.
- นิคม หวายนบุตร. (2550). *การมีส่วนร่วมของสตรีชาวเขาในการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพของศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 12 จังหวัดเชียงราย: ศึกษากรณีตำบลป่าตึงอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นวล ศรีงามทรัพย์. (2552). *ปัจจัยจูงใจที่ทำให้ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมกับการศึกษา: โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบมหามงคล (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- นวิยา วาจาสิทธิ์. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประพันธ์ เดชสวัสดิ์. (2552). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนในการบริหารงานโรงเรียนบ้านสถาน อำเภอภูซางจังหวัดพะเยา (การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ประยูร จันทร์เดช. (2549). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง โรงเรียนพัทธยาอรุโณทัย สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2543). กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ไพบรยา ศุกจิตร์. (2551). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนวัดชินวราราม อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิณสุดา สิริขันธ์ศรี และสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2541). ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ...ประเด็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- พิณสุดา สิริขันธ์ศรี. (2557). รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- พัชรา พุ่มพชาติ. (2552). การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัชรินทร์ จันทร์ส่องแสง. (2551). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโครงการศูนย์เลี้ยงเด็กเพื่อผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการและชุมชน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2550). การวัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยในประมวลสาระชุดวิชาการวัดและประเมินผลกลุ่มวิชาเตรียมประสบการณ์ หน่วยที่ 6. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยุพาพร รูปงาม. (2545). การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงบประมาณในการปฏิรูประบบราชการ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- รุ่ง แก้วแดง. (2541). การนำภูมิปัญญาไทยเข้าระบบสู่การศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วันเพ็ญ สืบญาติ. (2552). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : ศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์ อำเภอกะฉัง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา
- วรวิทย์ อรรถโกวิทชาติ. (2542). การมีส่วนร่วมผู้ปกครอง โรงเรียนและชุมชนป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้น ป.5-6 ในเขตดลิ่งชั้น (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศศิธร เวียงเหล็ก. (2542). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). การพัฒนาตนเองของบุคลากร ทั้งโรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2544). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- สุกม เฉลยทรัพย์. (2553). รูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยในวรรณคดีของครูและผู้ปกครอง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สุทธนู ศรีไสย์. (2551). สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2545). การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนนำร่อง รูปแบบที่คัดสรร: รายงานผลการดำเนินงาน โครงการนำร่องระดับชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- โสภา มัดลิ่ง. (2551). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ สังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อาภา ภมรบุตร. (2543). จิตวิทยาเกี่ยวกับครูและการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อรรถพร ผดุงศักดิ์ชยกุล. (2547). การมีส่วนร่วมและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา

อุษณีย์ บุญชมภู. (2550). การศึกษาพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่ 1-3) โรงเรียนเฟื่องฟ้าวิทยาอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

ภาษาต่างประเทศ

Abel, M. (2008). *The impact of working capital management on cash holdings: An quantitative study of swedish manufacturing SMEs*. Sweden: Mid Sweden University.

Angeluccl. (2008). *The role of the elementary principal in promoting parent involvement: evidence from rural*. Pennsylvania: ProQuest Information and Learning.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.

Epstein, J. L. (1995). *Effects on parents of teacher practices of parent involvement*. MD: Johns Hopkins University.

Henderson, J. G. (1998). *Reflective teaching: The study of your constructivists practices*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice Hall.

Kasambira .(2008). *Communicative function of preschoolers and their mothers across cultures and socioeconomic* (Doctoral dissertation, Speech & Hearing Sciences). The University of North Carolina at Chapel Hill.

Minke, K. M . & Anderson, K. J. (2005). Family-school collaboration and positive behavior support. *Journal of Positive behavior Interventions*, 7(3), 181-185.

Morrison, G. (2000). *Early childhood education today* (2nd ed.). Toronto: Merrill.

Epstein, J. L. (1995). School family community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 76(9), 701-712.

NAEYC. (2003). Early learning standards: Creating the conditions for Success. *Young Children*, 58(1), 69-70.

Tan M, et al. (2010). Scalable approach for effective control of gene regulatory networks. *Artif Intell Med*, 48(1), 51-9.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ประกอบหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
 2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่
 - ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่
- ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะเก็บเป็นความลับและใช้สำหรับการวิจัยและนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด
- ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายธันย์ สุภาแสน

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการศึกษา
วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้ออย่างละเอียดก่อนที่จะเลือกระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ มาก น้อย เพียงใด ที่ตรงกับความเป็นจริงที่ท่านกำลังดำเนินการหรือมีส่วนร่วมปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับการมีส่วนร่วม” เพียงช่องเดียว โดยแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กมากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กมาก
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปานกลาง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กน้อย
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กน้อยที่สุด

ข้อที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
	ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐาณะผู้ปกครอง					
1	จัดเตรียมที่อยู่อาศัยที่มีความเหมาะสมให้แก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของท่าน					
2	จัดการและดูแลด้านโภชนาการที่เหมาะสมและครบถ้วนให้แก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของท่าน					
3	ให้ความดูแลเอาใจใส่เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องแต่งกายของเด็กให้มีความสะอาดอยู่เสมอ					
4	จัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมเพื่อความปลอดภัยที่เอื้อต่อพัฒนาการของเด็กที่อยู่ในความดูแล					

ข้อที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
5	ให้ความสนใจใส่สุขภาพของเด็กในด้านการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายและการดูแลเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ					
	ด้านการติดต่อสื่อสาร					
6	มีการติดต่อสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
7	ให้ความร่วมมือในการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กของท่านให้โรงเรียนทราบ					
8	ผู้ปกครองติดตามข่าวสารของโรงเรียนผ่านช่องทางต่างๆ					
9	ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมประชุมผู้ปกครองเด็กที่โรงเรียนจัดขึ้น					
10	มีความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชน					
	ด้านอาสาสมัคร					
11	ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ตามความถนัดและความสนใจ					
12	ช่วยประชาสัมพันธ์ข่าวสารและข้อมูลต่างๆ ของโรงเรียน ให้กับชุมชนและบุคคลภายนอกที่รู้จักทราบและรับรู้ความเคลื่อนไหว					
13	สนับสนุนทุนทรัพย์แก่โรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก					
14	อาสาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเมื่อโรงเรียนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตน					

ข้อที่	สภาพการณ์มีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
15	ตระหนักว่าโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีความสามารถและความเหมาะสมในการช่วยเหลือดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน					
	ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน					
16	จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การเล่นกีฬา					
17	พาเด็กไปเที่ยวเชิงทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเมื่อมีโอกาส					
18	นำเด็กเข้าร่วมทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กตามสถานที่ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ					
19	นำเด็กไปร่วมงานเทศกาลสำคัญๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นอยู่เสมอ เช่น งานวันเด็ก งานวันลอยกระทง ฯลฯ					
20	จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เช่น มุมอ่านหนังสือ					
	ด้านการตัดสินใจ					
21	มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมของโรงเรียนหรือชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก					
22	มีโอกาสในการเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
23	มีโอกาสในการกำหนด และเลือกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก					
24	เข้าร่วมการประชุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก					

ข้อที่	สภาพการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
25	ต้องการมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อนำเสนอ แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ เด็ก					
	ด้านการร่วมมือกับชุมชน					
26	มีส่วนร่วมในการวางแผนกับชุมชนในการ ดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก					
27	มี โอกาสเสนอแนวทางกับชุมชนในการ ดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก					
28	เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการดำเนินการกิ กรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก					
29	ให้การสนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่ ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอยู่เสมอ					
30	นำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการ ดำเนินการกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก					

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาเด็ก
ปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ-นามสกุล _____

อายุ _____ ปี

โรงเรียน _____

ตำแหน่ง _____

วันที่สัมภาษณ์ _____

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

1. ท่านคิดว่าปัจจุบันผู้ปกครองการมีส่วนร่วม / การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กในแต่ละด้าน
อย่างไรบ้าง
ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง

ด้านการติดต่อสื่อสาร

ด้านอาสาสมัคร

ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน

ด้านการตัดสินใจ

ด้านการร่วมมือกับชุมชน

2. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาเด็กปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

ด้านการติดต่อสื่อสาร

ด้านอาสาสมัคร

ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน

ด้านการตัดสินใจ

ด้านการร่วมมือกับชุมชน

3. ข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาเด็ก
ปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้ตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้ตรวจสอบเครื่องมือ

1. รศ.ดร.กล้า ทองขาว
2. ผศ.ดร.นักรบ หมี่แสน
3. อ.ดร.เย็นฤทัย จงถนอม
4. ผศ.ดร.สมพร โกมารทัต
5. ผศ.ดร.สินธรวา คามดิษฐ์

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ- สกุล

นาย ชันย์ สุภาแสน

ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. 2550

ดุริยางคศาสตร์ (คศ.บ.) สาขาดนตรีเชิงพาณิชย์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

หัวหน้าแผนกอนุบาล โรงเรียนรัตนานะเอื้อวิทยา

